DZIENNIK USTAW
POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ

Warszawa, dnia 2 sierpnia 1957 r. **Nr 40**

TREŚĆ:

Poz.:

UCHWAŁA SEJMU POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ

179 — z dnia 12 lipca 1957 r. o Planie Rozwoju Gospodarczego w latach 1956—1960 465

OŚWIADCZENIA RZĄDOWE:

180 — z dnia 20 lipca 1957 r. w sprawie przystąpienia Jugosławii do porozumienia dotyczącego ułatwień marynarzom handlowym leczenia chorób wenerycznych, podpisanego w Brukseli dnia 1 grudnia 1924 r. 487

181 — z dnia 20 lipca 1957 r. w sprawie przystąpienia Tunisu i Austrii do Konwencji o przywilejach i immunitetach Narodów Zjednoczonych z dnia 13 lutego 1946 r. 487

179

UCHWAŁA SEJMU POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ

z dnia 12 lipca 1957 r.

o Planie Rozwoju Gospodarczego w latach 1956—1960.

I. WSTĘP

1. Polska Rzeczpospolita Ludowa w okresie planu sześcioletniego dokonała znacznego postępu w dziedzinie rozwoju sił wytwórczych i socjalistycznych przekształceń stosunków społecznych.

Zmniejszył się dystans dzielący Polskę pod względem poziomu gospodarczego od najbardziej uprzemysłowionych krajów Europy.

Jednocześnie w toku realizacji planu sześcioletniego wystąpił szereg zahamowań i dysproporcji w rozwoju gospodarki narodowej, związanych zarówno z trudnościami obiektywnymi, jak i z błędami w polityce gospodarczej, co spowodowało, że zadania planu sześcioletniego nie na wszystkich odcinkach zostały wykonane pomyślnie.

Przede wszystkim nie zrealizowano w pełni jednego z podstawowych zadań planu sześcioletniego — podniesienia poziomu życiowego ludności.

2. Plan pięcioletni stanowi dalszy etap budownictwa socjalizmu w naszym kraju, zapewniający dalsze przekształcenie Polski w kraj wszechstronnie rozwiniętej gospodarki oraz stale wzrastającej stopy życiowej ludności. Stąd też za podstawowe zadanie planu pięcioletniego należy uznać rozwój produkcji i usług i w wyniku tego osiągnięcie maksymalnie możliwej w obecnych warunkach poprawy położenia materialnego i kulturalnego ludności.

3. Obok kontynuowania polityki uprzemysłowienia kraju z zapewnieniem właściwych proporcji rozwoju poszczególnych gałęzi przemysłu — plan pięcioletni opiera się na nowej polityce rolnej oraz na zasadzie szerokiego poparcia dla wzrostu i odbudowy spółdzielczości w mieście i na wsi, rzemiosła i chałupnictwa.

Równocześnie realizuje się istotne zmiany w modelu gospodarczym kraju, w systemie zarządzania, planowania i koordynacji, jak też w systemie bodźców ekonomicznych. W tych warunkach plan pięcioletni posiada bardziej ramowy i elastyczny charakter, umożliwiający przystosowanie jego ustaleń i środków realizacji do bieżącej polityki gospodarczej — z zachowaniem jednak podstawowych zadań o charakterze dyrektywnym i głównych linii rozwoju.

4. Zapewniając bardziej proporcjonalny rozwój przemysłu, przyspieszony wzrost produkcji rolnej, zwłaszcza zaś gospodarstw chłopskich, plan pięcioletni powinien przynieść ludności podniesienie poziomu życiowego w wyniku zwyżki płac i dochodów realnych. Rozwój przemysłu, rzemiosła i rolnictwa musi równocześnie zapewnić zatrudnienie nadwyżek siły roboczej oraz przygotować miejsca pracy dla nowych, coraz liczniejszych roczników młodzieży.

5. Jak najpełniejszemu wyzyskaniu własnych możliwości rozwoju powinna towarzyszyć oparta na zasadach przyjaźni i równości oraz wzajemnych korzyściach dalsza zacieśniająca się współpraca gospodarcza Polski z krajami obozu socjalizmu. Współpraca ta nie tylko wzmacnia nasze znaczenie i siły obronne, ale również jest ważnym czynnikiem przyśpieszenia rozwoju ekonomicznego kraju i podniesienia — dzięki wymianie handlowej i pomocy kredytowej — stopy życiowej ludności. W planie pięcioletnim zakłada się również dalsze rozszerzanie stosunków gospodarczych z innymi krajami na podstawie równości i wzajemnych korzyści.

6. Uwzględniając przejściowy charakter obecnego okresu oraz dokonywające się zmiany i przekształcenia w modelu gospodarczym, uchwała o planie rozwoju gospodarczego w latach 1956 — 1960 wytycza jedynie podstawowe zadania i kierunki, pozostawiając bardziej szczegółowe ustalenia do planów rocznych.

II. OGÓLNE ZAŁOŻENIA PLANU

1. Naczelne zadanie planu na lata 1956 — 1960 polega na pełnej mobilizacji wszystkich zasobów gospodarczych i na takim rozstawieniu sił i środków, aby zapewnić maksymalnie możliwą w obecnych warunkach poprawę położenia materialnego ludności, a równocześnie stworzyć przesłanki dalszego rozwoju naszej socjalistycznej gospodarki i dalszego wzrostu spożycia w następnym pięcioleciu.

W celu realizacji tego zadania zakłada się:

a) zapewnienie wzrostu dochodu narodowego w ciągu pięciolecia 1956 — 1960 o 46%, co oznacza tylko nieco niższe tempo wzrostu dochodu narodowego w porównaniu z okresem 1951 — 1955;

b) zapewnienie wzrostu funduszu spożycia w tym samym stosunku, co wzrost dochodu narodowego, tj. o około 46%;

c) przyspieszenie tempa wzrostu inwestycji mieszkaniowych i socjalnych, które w 1960 r. powinny osiągnąć poziom o 87% wyższy niż w 1955 r., a więc wzrosnąć w stosunku znacznie większym niż dochód narodowy;

d) takie zwiększenie efektywności inwestycji produkcyjnych, które zapewniłoby zarówno wykonanie planu bieżącego, jak i stworzenie dla większości gałęzi produkcji podstawy rozwoju w następnym okresie planowania, pomimo że nakłady na inwestycje produkcyjne w ciągu pięciolecia 1956 — 1960 rosną w stosunku do okresu 1951 — 1955 o 41,5%, tj. w tempie słabszym niż wzrost dochodu narodowego.

Realizacja wymienionych zasadniczych zadań wzrostu dochodu narodowego i jego podziału stworzy warunki osiągnięcia w 1960 r. poziomu realnej płacy robotników i pracowników umysłowych, a także realnego dochodu chłopów co najmniej o 30% wyższego w stosunku do 1955 r.

2. Należyta ocena wysiłku podjętego w planie dla uzyskania maksymalnie możliwej poprawy sytuacji materialnej ludności wymaga uwzględnienia nie tylko wskaźnika wysokości dochodu w 1960 r. w stosunku do 1955 r., lecz również sposobu rozłożenia tego wzrostu w początkowym i końcowym okresie planu. Wzrost dochodów ludności w planie pięcioletnim następuje nie równomiernie, lecz z wyraźnym przyspieszeniem w pierwszym okresie planu. Mianowicie w latach 1956 — 1957 przeciętne płace realne w wyniku dokonanych regulacji oraz w związku ze zwyżką zarobków na tle podniesienia wydajności wzrosną według przewidywań o blisko 19% w stosunku do 1955 r., a dochód na 1 pracującego chłopa o około 20%.

Przyspieszenie realizacji programu wzrostu poziomu dochodów ludności zaliczyć należy do istotnych osiągnięć ostatecznego sformułowania planu 5-letniego, gdyż zwiększa ogólną sumę dochodów ludności na cały okres pięciolecia.

Trzeba jednak podkreślić, że te niezbędne i korzystne zmiany w planie uzyskane zostały kosztem obniżenia inwestycji i wydatków obronnych, jak też stworzenia poważnego napięcia w bilansie płatniczym.

Nadal — mimo dokonanych zwyżek płac i dochodów — utrzymują się pewne nierównomierności i dysproporcje w stopniu poprawy płac w różnych gałęziach gospodarki narodowej oraz dysproporcje dochodów realnych na wsi w różnych grupach gospodarstw chłopskich.

Regulacja płac będzie przeprowadzona w oparciu o długofalowy program uwzględniający właściwe proporcje pomiędzy poszczególnymi gałęziami gospodarki narodowej, jak i w obrębie tych gałęzi. W ramach tego programu w pierwszej kolejności należy uwzględnić te grupy pracowników, które nie otrzymały podwyżek w latach 1956 i 1957, oraz pracowników najniżej zarabiających.

Wzrostowi ogólnego funduszu konsumpcji o 46% musi towarzyszyć daleko silniejszy wzrost masy towarowej, głównie w związku ze znacznie wolniejszym tempem wzrostu spożycia naturalnego. Część żywnościowa ogólnej masy towarowej powinna przy tym zwiększyć się o około 50% w stosunku do 1955 r., a spożycie wyrobów przemysłowych o około 100%, co odpowiada przewidywanym przesunięciom struktury popytu ludności w związku z założoną dynamiką wzrostu dochodów realnych. Planowane tempo wzrostu masy towarowej i poważne zmiany w jej strukturze opierają się na założeniu dokonania wielkiego i efektywnego wysiłku produkcyjnego w przemyśle i rolnictwie oraz na zapewnieniu niezbędnego poziomu importu surowców, co z kolei wymaga odpowiedniego zwiększenia eksportu.

Osiągnięcie zaplanowanego wzrostu spożycia i odpowiednich zmian w jego strukturze stanowić będzie istotny krok naprzód na drodze poprawy położenia materialnego ludności.

Analiza rysujących się możliwości w okresie do 1960 r. nie pozwala obecnie na zaplanowanie wyższego przyrostu dochodów realnych ludności. Już teraz ujawnia się bowiem wyraźne napięcie na niektórych odcinkach gospodarki. Zadaniem jest nie tylko opanowanie trudności na tych odcinkach, lecz również wyzyskanie szeregu rezerw niewątpliwie istniejących w gospodarce narodowej, chociaż obecnie trudnych do sprecyzowania, a przeto nie uwzględnionych w planie. Pierwszoplanowym zadaniem Rządu i wszystkich ogniw władzy państwowej jest wykorzystanie w toku realizacji planu każdej możliwości przekroczenia przewidywanego wzrostu dochodów realnych ludności. Jednocześnie podjąć należy stanowcze kroki dla zwalczania spekulacji i korupcji, które stanowią źródło wysokich dochodów nielegalnych, osiąganych kosztem płac realnych i dochodów chłopów.

Pomyślne wykonanie tych zadań wymaga rozwinięcia szerokiej inicjatywy społecznej i aktywizacji całego świata pracy, a w szczególności klasy robotniczej i pracujących chłopów. Istotnym również czynnikiem ujawnienia i uruchomienia rezerw gospodarczych powinny stać się zmiany w modelu gospodarczym Polski, zwłaszcza zaś rozwój działalności rad robotniczych, związków zawodowych, rad terenowych, samorządu spółdzielczego i samorządnych organizacji chłopskich.

3. Plan na lata 1956 — 1960 koncentruje dostępne środki nie tylko na rzecz zwiększenia konsumpcji dóbr, lecz również w dziedzinie warunków mieszkaniowych, które z punktu widzenia szeroko rozumianego wzrostu stopy życiowej stanowią niemniej palący problem aniżeli niedostateczny jeszcze poziom spożycia.

Zaplanowana na okres 1955 — 1960 ilość 1.200 tys. nowych izb mieszkalnych w miastach i osiedlach (w tym 310 tys. izb z budownictwa indywidualnego i spółdzielczego wspieranego w poważnym stopniu kredytami państwowymi) oznacza w stosunku do pięciolecia 1951 — 1955 wzrost o 73%. Budownictwo mieszkaniowe w 1960 r. będzie przeszło dwukrotnie większe niż w 1955 r.

Podobnie jednak, jak w zakresie spożycia, również wielki wysiłek podjęty w budownictwie mieszkaniowym jest jeszcze nie wystarczający w stosunku do potrzeb. Mimo tak znacznego rozszerzenia skali budownictwa ogólnokrajowy wskaźnik zagęszczenia na 1 izbę ulegnie niewielkiej tylko poprawie. Jednakże przy istniejących możliwościach produkcji materiałów budowlanych dalsze podniesienie tempa inwestycji mieszkaniowych odbić by się musiało albo na zaopatrzeniu wsi w materiały budowlane, albo też na zakresie inwestycji produkcyjnych. Zmniejszenie zaopatrzenia wsi w materiały budowlane oznaczałoby zarówno zmniejszenie masy towarowej, które otrzymuje ona w zamian za dostarczenie produktów rolnych, jak też utrudnienie dokonywanych przez chłopów inwestycji produkcyjnych i mieszkaniowych. Jeszcze zaś głębsze ograniczenia inwestycji produkcyjnych poza rolnictwem zagrażałyby wykonaniu obecnego planu pięcioletniego albo też wyrządziłyby niepowetowane — zarówno z punktu widzenia ogólnego rozwoju gospodarczego, jak i ukształtowania się stopy życiowej — szkody w następnym okresie.

Dla wykonania programu budownictwa na wsi oraz indywidualnego budownictwa mieszkaniowego w miastach niezbędne jest również maksymalne rozwinięcie lokalnej pro-

dukcji materiałów budowlanych przez przemysł terenowy i spółdzielczość pracy.

4. Zabezpieczenie zadań planu w dziedzinie poprawy położenia materialnego ludności wymagało redukcji inwestycji produkcyjnych w stosunku do pierwotnych założeń.

Redukcja programu inwestycyjnego dokonana została w sposób nie zakłócający wzrostu dochodu narodowego w planie 5-letnim, a tym samym nie przeciwdziałający osiągnięciu zamierzonego wzrostu stopy życiowej. Redukcja w minimalnej mierze dotyczyła inwestycji kontynuowanych i wobec tego w nieznacznym tylko stopniu wpłynęła na zmniejszenie wielkości mocy wytwórczych, które wchodzą do użytku w okresie 1956 — 1960 r.

W wyniku tego został jednak ograniczony front robót inwestycyjnych przechodzących na następny okres 5-letni. W celu częściowego osłabienia skutków tego ujemnego zjawiska położono nacisk na eliminowanie inwestycji najmniej efektywnych.

Oprócz zmniejszenia inwestycji produkcyjnych w całości nastąpiło poważne przesunięcie, przede wszystkim w zakresie inwestycji rolniczych, od inwestycji państwowych do inwestycji prywatnych. Podobny charakter gospodarczy ma również wprowadzenie odpłatności za inwestycje państwowe, dokonywane na wsi (elektryfikacja, melioracja).

5. Osiągnięcie przewidzianego wzrostu dochodu narodowego, a w szczególności wzrostu spożycia, wymaga realizacji trudnych zadań w dziedzinie handlu zagranicznego, zarówno jeśli chodzi o globalne rozmiary obrotów, jak też o ich strukturę. Obroty handlu zagranicznego powinny wzrosnąć w 1960 r. o 36% w porównaniu z 1955 r., w tym po stronie eksportu o 46%, a po stronie importu o 27%.

Struktura importu musi ulec zmianie przede wszystkim wskutek konieczności bardzo poważnego wzrostu importu surowców dla przemysłu i rolnictwa, jak również w pewnej mierze i gotowych towarów konsumpcyjnych dla uzupełnienia masy towarowej. Zapewnienie środków na zakup niezbędnych artykułów importowych wymaga odpowiedniego rozwinięcia eksportu. Natrafia to jednak w bieżącym pięcioleciu na poważne przeszkody, związane z zahamowaniem wzrostu eksportu węgla, które jest wynikiem eliminowania powstałych w poprzednim okresie anomalii w czasie pracy oraz poprawy zaopatrzenia ludności w węgiel opałowy. W tych warunkach niezbędny jest bardzo znaczny wzrost eksportu innych towarów, aniżeli węgiel i koks. Ta część eksportu w planie 5-letnim powinna wzrosnąć o 92%, przy czym najpoważniejsze zadania stoją przed przemysłem maszynowym, który powinien zwiększyć produkcję eksportową blisko trzykrotnie, oraz rolnictwem, które jest zdolne uruchomić rezerwy masy towarowej na eksport w warunkach intensyfikacji produkcji rolnej. Nawet ten wzrost nie zapewni jednak sam przez się równowagi w bilansie płatniczym, która osiągnięta zostaje poprzez umorzenie spłat starych długów, uzyskanie nowych kredytów w Związku Radzieckim, jak również poprzez kredyty inwestycyjne, uzyskane w krajach demokracji ludowej i w krajach kapitalistycznych.

W tej sytuacji na czoło wysuwa się zadanie rozwijania produkcji eksportowej oraz zwiększenie w uzasadnionych ekonomicznie warunkach produkcji, która uwalniałaby naszą gospodarkę od konieczności importu względnie pozwalałaby na jego zmniejszenie.

Niezależnie od kredytów uwzględnionych w bilansie płatniczym, w toku realizacji planu mogą być wykorzystane dodatkowe kredyty dla dalszego przyspieszenia rozwoju gospodarki narodowej — jeśli uda się uzyskać je na korzystnych warunkach.

6. Obok poważnych elementów napięcia na tle braku zdolności wytwórczych w niektórych gałęziach przemysłu, a jeszcze bardziej na tle trudności w zaopatrzeniu surowcowym, zależnym w dużym stopniu od handlu zagranicznego — w dziedzinie zatrudnienia mogą wystąpić, jak to wykazuje przybliżony bilans, pewne nadwyżki siły roboczej. Nie wyklucza to ostrego braku siły roboczej w poszczególnych gałęziach, jak np. w górnictwie węglowym.

Ocena bilansu siły roboczej opiera się na założeniu podniesienia wydajności w przemyśle o 27% i w budownictwie — o 24% w okresie 1955 — 1960. Zakłada się również, że około 2/3 młodzieży, wchodzącej w wiek zdolności do pracy, szukać będzie zatrudnienia poza rolnictwem, a prócz tego z okręgów wiejskich dopłynie do miast około 200.000 osób. Łącznie dopływ ze wsi do miast przewiduje się na 350.000 osób, w tym 150.000 młodzieży wiejskiej. Biorąc pod uwagę takie czynniki, jak istniejące już bezrobocie lokalne, repatriację oraz zwolnienia z wojska i administracji, może powstać w sumie pewna nadwyżka poszukujących pracy w stosunku do ilości wolnych miejsc. Rozładowanie jej powinno następować przez wycofanie z produkcji emerytów, których renty zostaną podniesione, oraz z pomocą specjalnych państwowych funduszów interwencyjnych.

W związku z tym zrównanie rent tzw. „starego portfelu" z „nowym" jest najpilniejszym zadaniem zarówno ze względów socjalnych, jak i gospodarczych.

Biorąc pod uwagę możliwość szybszego (niż założone) wzrostu wydajności pracy, co doprowadziłoby do ujawnienia istniejących dziś w wielu zakładach przerostów zatrudnienia, a także — biorąc pod uwagę możliwość przekroczenia przewidzianych rozmiarów migracji ze wsi do miast — należy liczyć się z tym, że problem zatrudnienia nabrać może większej wagi, zwłaszcza w niektórych ośrodkach. Wynika stąd konieczność przygotowania w najbliższym czasie rozwiniętego programu działania na wypadek powstania takiej sytuacji.

W szczególności należy podjąć kroki zmierzające do zapewnienia młodzieży pozostającej poza szkołą uzyskania pracy i przygotowania zawodowego.

Najkorzystniejszą metodą przeciwdziałania ewentualnym zjawiskom bezrobocia jest dalsze rozwijanie produkcji, w tym również produkcji ubocznej w większych zakładach, w oparciu o bardziej ekonomiczne wykorzystanie surowców podstawowych i odpadowych, a także wyzyskiwanie surowców miejscowych. Wszelki postęp osiągnięty w tej dziedzinie przyczyni się nie tylko do rozwiązania problemu zatrudnienia, ale również do podniesienia ogólnej stopy życiowej.

7. Przewidywany podział dochodu narodowego, uwzględniający zadania możliwie największego wzrostu spożycia i budownictwa mieszkaniowego, wymaga odpowiedniego kształtowania struktury produkcji. W związku z tym plan przewiduje osiągnięcie w 1960 r. (w porównaniu z 1955 r.):

— wzrostu produkcji przemysłowej o około 49%;

— wzrostu produkcji rolniczej o około 25%.

Założony w planie szybszy niż w okresie poprzednim wzrost produkcji rolniczej opiera się nie tylko na zwiększeniu ilości nawozów sztucznych, poważnym wzroście podaży materiałów budowlanych oraz maszyn rolniczych dla gospodarstw indywidualnych, lecz również na przewidywaniu, że warunki stworzone przez nową politykę rolną stanowić będą bodźce do zwiększenia produkcji.

Kierunki zmian struktury produkcji znajdują wyraz nie tylko w proporcjach między przemysłem a rolnictwem, lecz również wewnątrz przemysłu. Następuje zmniejszenie rozpiętości pomiędzy tempem wzrostu przemysłu wytwarzającego artykuły konsumpcyjne (wskaźnik 1960 r. do 1955 r. —

147,4%) a tempem rozwoju przemysłu wytwarzającego środki produkcji (150,6%).

Wzrost produkcji przemysłu lekkiego, jak również produkcji dóbr konsumpcyjnych trwałego spożycia w przemyśle maszynowym nie może opierać się tylko na nowych mocach produkcyjnych, oddawanych do użytku w planie pięcioletnim, lecz na wykorzystywaniu istniejących rezerw mocy wytwórczej — w razie potrzeby przez należytą ich adaptację.

W związku z potrzebą znacznej poprawy zaopatrzenia rynku wiejskiego w materiały budowlane, których niedobór już od dłuższego czasu hamuje rozwój budownictwa uspołecznionego i prywatnego — bardzo poważne zadania wzrostu produkcji stają przed przemysłem materiałów budowlanych.

Struktura inwestycji produkcyjnych w planie pięcioletnim kształtuje się w znacznej mierze pod wpływem silnego nacisku na wzrost produkcji w dziedzinach związanych bezpośrednio z realizacją zadań podniesienia stopy życiowej. Rośnie udział rolnictwa w ogólnych nakładach inwestycyjnych (18,4% w porównaniu z 12,1% w okresie 1951 — 1955), z tym że inwestycje rolnicze oparte zostały w około 50% o środki finansowe chłopów indywidualnych. Wzrasta udział przemysłu lekkiego, jak też przemysłu materiałów budowlanych.

Obok kierunków zmian, wynikających bezpośrednio z ogólnych założeń planu, na strukturę inwestycji wywarły wpływ niektóre inne czynniki, a w szczególności słuszna tendencja do skupienia się na inwestycjach najbardziej efektywnych oraz palące konieczności odrobienia zaniedbań, zwłaszcza jeśli chodzi o lepsze skoordynowanie mocy produkcyjnej w różnych ogniwach poszczególnych gałęzi wytwarzania. Likwidacja niektórych wąskich gardeł zapewni większą sprawność istniejącego aparatu wytwórczego.

W związku z ograniczeniem ogólnych rozmiarów inwestycji produkcyjnych oraz z koniecznością wyrównywania dysproporcji ubiegłego okresu — plan na lata 1956 — 1960 kładzie mniejszy nacisk na przemysł hutniczy, przemysł maszynowy i transport. W przemyśle maszynowym jest to skompensowane w pewnej mierze przez lepsze wykorzystanie istniejących mocy wytwórczych. Jeśli chodzi o hutnictwo — to nastąpiło tu przesunięcie realizacji niektórych obiektów przy skoncentrowaniu się na najbardziej efektywnych inwestycjach. We wszystkich tych dziedzinach, zwłaszcza w transporcie, obecne zmniejszenie zakresu inwestycji nie będzie mogło być utrzymane na dłuższą metę.

Obecny plan pięcioletni, zarówno w zakresie produkcji bieżącej, jak i w zakresie inwestycji, nosi charakter raczej przejściowy. Jego więź z dalszym rozwojem polega głównie na zachowaniu obiektów inwestycyjnych o długim cyklu budowy, rzutujących na następną pięciolatkę. Dopiero ta następna pięciolatka będzie mogła stać się pierwszym etapem planu perspektywicznego, którego skonstruowanie staje się wobec tego jednym z najbardziej palących zadań planowania gospodarczego.

Realizacja zadań planu 1956 — 1960 obok wyrównania szeregu istotnych dysproporcji — zwłaszcza jeśli chodzi o czynniki warunkujące tempo wzrostu stopy życiowej — ma zasadnicze znaczenie dla zapewnienia bardziej równomiernego rozwoju w następnym planie. Dlatego też mobilizacja wysiłku całego narodu wokół wykonania i przekroczenia zadań planu pięcioletniego jest sprawą o wielkiej doniosłości nie tylko z punktu widzenia bieżących efektów, lecz również z punktu widzenia przyszłości Polski.

III. ROZWÓJ PRODUKCJI I USŁUG

A. Przemysł i budownictwo.

1. Dla wykonania założonych w planie zadań, a w szczególności dla realizacji programu wzrostu stopy życiowej i stworzenia warunków do prawidłowego rozwiązania problemów zatrudnienia oraz pomyślnego rozwoju całej gospodarki, konieczne jest dalsze uprzemysłowienie kraju.

Należy jednak zapewnić bardziej harmonijny rozwój różnych gałęzi przemysłu i dążyć do złagodzenia i likwidacji w możliwie krótkim czasie powstałych w ubiegłym okresie dysproporcji w rozwoju rozmaitych dziedzin wytwórczości. W planie pięcioletnim przewiduje się w tym celu szybszy wzrost nakładów inwestycyjnych na gałęzie przemysłu nie nadążające za ogólnym rozwojem, a w szczególności na górnictwo węglowe, energetykę, przemysł materiałów budowlanych, odlewnictwo i kuźnictwo oraz przemysł wytwarzający środki spożycia. Równocześnie należy dążyć do jak najszybszego kończenia rozpoczętych w okresie planu sześcioletniego obiektów przemysłowych, a także wykorzystać nieczynne oraz niedostatecznie zagospodarowane obiekty, zwłaszcza na Ziemiach Zachodnich. Znaczna część wzrostu produkcji przemysłowej powinna być osiągnięta przez udoskonalenie procesów technologicznych, usprawnienie organizacji produkcji i wprowadzenie do przemysłu nowej techniki. Szczególnie ważne w obecnym okresie jest wykorzystanie udoskonaleń technicznych zmierzających do oszczędności materiałów i energii, do podniesienia wydajności i sprawności agregatów, zwiększających produkcję przy istniejącym parku maszynowym i nie zmienionym poziomie zużycia materiałów.

Wydatnej poprawie powinien ulec stan bezpieczeństwa i higieny pracy w zakładach produkcyjnych, co wymaga odpowiednich środków na właściwą konserwację i remont istniejących instalacji oraz na zakup najbardziej niezbędnych nowych urządzeń.

2. Produkcja głównych wyrobów przemysłowych powinna osiągnąć w roku 1960 następujące wielkości:

	1960 r.	Wskaźnik wzrostu w stosunku do 1955 r.
Węgiel kamienny	105 mln. tonn	111
Węgiel brunatny	11,9 mln. tonn	196
Energia elektryczna	28,3 mld. kWh	159
Koks	11,8 mln. tonn	118
Wydobycie rud żelaza	2.835 tys. tonn	169
Wydobycie rud cynkowo ołowianych	2.530 tys. tonn	106
Wydobycie rud miedzi	2.050 tys. tonn	204

	1960 r.	Wskaźnik wzrostu w stosunku do 1955 r.
Surówka żelaza (w przeliczeniu na martenowską)	5,1 mln. tonn	165
Stal surowa	7,0 mln. tonn	158
Wyroby walcowane gotowe	4,6 mln. tonn	159
Cynk	175 tys. tonn	112
Miedź elektrolityczna	20,1 tys. tonn	128
Aluminium hutnicze	23,0 tys. tonn	113
Obrabiarki do obróbki wiórowej metali	16,5 tys. sztuk	154
Maszyny i urządzenia górnicze	2.166 mln. zł w cenach porównywalnych	221
Maszyny i narzędzia rolnicze	2.023 mln. zł w cenach porównywalnych	218
Samochody osobowe i pochodne	29,0 tys. sztuk	722
Samochody ciężarowe i pochodne	13,6 tys. sztuk	109
Autobusy	1,6 tys. sztuk	429
Lokomotywy elektryczne (bez wąskotorowych)	48 sztuk	686
Lokomotywy spalinowe (bez wąskotorowych)	211 sztuk	232
Wagony towarowe (bez wąskotorowych)	16 tys. sztuk	132
Wagony osobowe (bez wąskotorowych)	600 sztuk	102
Statki pełnomorskie (od 100 DWT)	223,8 tys. DWT	217
Siarka	40,4 tys. tonn	326
Kwas siarkowy (w przeliczeniu na 100%)	723 tys. tonn	161
Soda kalcynowana (w przeliczeniu na 98%)	490 tys. tonn	232
Soda kaustyczna (w przeliczeniu na 96%)	176 tys. tonn	173
Nawozy azotowe (w przeliczeniu na N_2)	298 tys. tonn	194
Nawozy fosforowe (w przeliczeniu na P_2O_5)	229 tys. tonn	174
Kauczuk syntetyczny	20 tys. tonn	—
Przędza sztucznego jedwabiu	21,5 tys. tonn	140
Włókna cięte	49,0 tys. tonn	140
Wyroby farmaceutyczne ogółem	1.881 mln. zł w cenach porównywalnych	235
Cement	6,9 mln. tonn	181
Cegła ogółem	4.027 mln. sztuk	148
Wapno palone w bryłach	1.658 tys. tonn	134
Tarcica	6.305 tys. m^3	96
Papier	508 tys. tonn	135
Meble	2.375 mln. zł w cenach porównywalnych	168
Odbiorniki radiowe lampowe	950 tys. sztuk	206
Telewizory	150 tys. sztuk	—
Motocykle, skutery i motorowery	190 tys. sztuk	630
Rowery (bez dziecięcych)	600 tys. sztuk	360
Tkaniny bawełniane wykończone (bez tkanin kordowych i transporterowych)	664 mln. mb.	119
Tkaniny wełniane wykończone	86,2 mln. mb.	117
Tkaniny jedwabne wykończone	100,5 mln. mb.	133
Obuwie skórzane	35,5 mln. par	173
Mydło do prania w kawałkach	71 tys. tonn	167
Papierosy	50 mld. sztuk	133
Mięso z uboju	947 tys. tonn	151
Ryby morskie (połowy) ogółem	183 tys. tonn	205
Masło śmietankowe	96,6 tys. tonn	158
Tłuszcze i oleje jadalne	80 tys. tonn	152
Cukier z kampanii buraczanej w przeliczeniu na cukier biały	1.250 tys. tonn	127

3. Jednym z podstawowych zadań rozwoju przemysłu w planie 5-letnim jest osiągnięcie w 1960 r. wydobycia węgla kamiennego w wysokości 105 mln. tonn. Podjęcie wszystkich niezbędnych wysiłków dla realizacji tego zadania jest konieczne nie tylko ze względu na potrzebę zapewnienia nie zakłóconej pracy wszystkich gałęzi przemysłu i komunikacji oraz należytego zaopatrzenia ludności, ale również dla utrzymania równowagi handlu zagranicznego.

W związku z tym przewiduje się powiększenie nakładów inwestycyjnych na górnictwo węglowe o przeszło 80% w stosunku do lat 1951 — 1955 i znaczną poprawę zaopatrzenia materiałowego kopalń węgla. W szczególności przewiduje się rozbudowę istniejących kopalń głębinowych, tak aby uzyskać z nich przyrost wydobycia w 1960 r. w wysokości 26,4 tys. tonn na dobę, osiągnięcie w 1960 r. poziomu wydobycia płytkich kopalń węgla kamiennego w wysokości 15,4 tys. tonn na dobę i rozpoczęcie budowy pięciu nowych kopalń (w tym 4 kopalń węgla koksującego) o projektowanej zdolności produkcyjnej 30 tys. tonn na dobę.

Wzrostowi wydobycia węgla powinna również sprzyjać wydatna podwyżka płac górników wprowadzona od stycznia 1957 r., powiększenie zakresu budownictwa mieszkaniowego oraz uregulowanie czasu pracy górników.

Równocześnie należy wspólnie z załogami górniczymi opracować zespół środków organizacyjno-technicznych zmierzających do dalszego wzmocnienia świadomej dyscypliny pracy, do podniesienia wydajności i wzrostu wydobycia.

W celu osiągnięcia poprawy jakości węgla i dzięki temu ekonomiczniejszego jego zużywania przewiduje się wzrost zdolności produkcyjnej zakładów przeróbki mechanicznej, a mianowicie: sortowni o około 4800 t/godz., płuczek o około 3600 t/godz. i flotacji o około 275 t/godz.

Doniosłym zadaniem górnictwa węglowego jest zapoczątkowanie w obecnym pięcioleciu zakrojonego na szeroką skalę programu rozbudowy kopalnictwa węgla brunatnego. Dzięki rozbudowie kopalń odkrywkowych w rejonie Turowa i Konina należy osiągnąć wydobycie węgla brunatnego w wysokości 11,9 mln. tonn w 1960 r. i zapewnić dalszy szybki wzrost wydobycia w latach następnych.

Niezwykle napięty plan wydobycia węgla kamiennego nakazuje zwrócenie szczególnej uwagi na najbardziej ekonomiczne jego zużycie wewnątrz kraju, wykazujące zarówno obecnie, jak i w liczbach planu zużycie na głowę ludności o wiele wyższe niż w krajach znacznie bardziej uprzemysłowionych. W tym celu należy dążyć do radykalnej poprawy przeróbki mechanicznej węgla, zapewnić odbiorcom dostawy sortymentów węgla umożliwiających najekonomiczniejsze jego zużycie, poddawać stałej kontroli jednostkowe wskaźniki zużycia węgla u poszczególnych kategorii odbiorców.

Podejmując dalszą eksploatację torfu zarówno na cele opałowe, jak i rolniczo-przemysłowe należy uporządkować sprawy organizacyjne związane z eksploatacją złóż; ze względu na konieczność ochrony użytków rolnych ustalić nadzór nad eksploatacją torfu i zagospodarowaniem terenów potorfowych przez prezydia terenowych rad narodowych.

4. W energetyce należy zwiększyć moc zainstalowaną o ponad 2.650 MW, w tym w energetyce zawodowej o ponad 2.000 MW, co pozwoli osiągnąć w 1960 r. ogólną produkcję energii elektrycznej w wysokości 28,3 mld. kWh. Należy poszerzyć bazę paliwową przez wykorzystanie zasobów węgla brunatnego rejonu konińskiego i turowskiego, uruchamiając w tych rejonach duże elektrownie, rozwinąć ciepłownictwo dla potrzeb przemysłu i gospodarki komunalnej oraz obniżyć zużycie węgla na produkcję 1 kWh w 1960 r. w energetyce zawodowej co najmniej o 15% w porównaniu z 1955 r. Wypełnienie planowych zadań inwestycyjnych energetyki uwarunkowane jest należytym wykonaniem dostaw przez przemysł krajowy, jak i z importu.

5. Niezbędnym warunkiem dalszego uprzemysłowienia kraju jest uzyskanie poważnego postępu w rozmiarach produkcji hutnictwa. W 1960 r. należy osiągnąć produkcję 7,0 mln. tonn stali i 4,6 mln. tonn wyrobów walcowanych. Wykonanie tego zadania jest możliwe przy skoncentrowaniu wysiłków na rozpoczętych w okresie planu sześcioletniego obiektach i kombinatach hutniczych, które z racji już poniesionych nakładów mogą w krótkim czasie dać poważne efekty produkcyjne. Szczególny nacisk powinien być położony na rozwój produkcji stali jakościowych, a także na zwiększenie zdolności produkcyjnej w zakresie deficytowych asortymentów wyrobów hutniczych, a zwłaszcza tasm zimnowalcowanych, prętów ciągnionych i rur precyzyjnych oraz elementów wyposażenia budowlanego. W celu osiągnięcia oszczędności stali należy szerzej stosować walcowanie w tolerancjach zawężonych i ujemnych oraz uruchomić produkcję profili oszczędnościowych ze stali o wyższej jakości. Ponadto należy opanować i wprowadzić do produkcji nowe gatunki stali niskostopowych i uruchomić produkcję blach transformatorowych zimnowalcowanych o stratności poniżej 1,0 w/kg.

W przemyśle metali nieżelaznych należy obok wzrostu produkcji cynku o 12%, miedzi elektrolitycznej o 28%, aluminium hutniczego o 13% — rozwinąć wydobycie rud tych metali i ulepszyć metody ich wzbogacania. Wobec niedostatecznego zakresu inwestycji w dziedzinie metali nieżelaznych należy przygotować w bieżącym pięcioleciu program rozwoju kopalnictwa, hutnictwa i przetwórstwa tych metali oraz niezbędną dokumentację projektowo-kosztorysową i geologiczną. Szczególnie ważnym zadaniem jest opracowanie metody wzbogacania galmanowych rud cynkowych i przygotowanie dokumentacji dla budowy zakładu wzbogacającego rudy galmanowe, tak aby można było rozpocząć jego budowę w 1961 r.

6. W okresie planu 5-letniego powinien nadal rozwijać się w szybkim tempie przemysł maszynowy i osiągnąć w 1960 r. dwukrotnie wyższą produkcję w porównaniu z 1955 r. Udział tego przemysłu w globalnej produkcji przemysłowej powinien wynieść około 20%.

Polityka inwestycyjna w przemyśle maszynowym powinna w bieżącym pięcioleciu zmierzać do skoncentrowania wysiłków na usuwaniu dysproporcji pomiędzy różnymi działami tego przemysłu i stworzyć tym samym możliwości pełniejszego wykorzystania istniejących zdolności produkcyjnych. Dotyczy to w pierwszym rzędzie bazy metalurgicznej przemysłu maszynowego, tj. odlewni i kuźni, a także zakładów wytwarzających wyroby stanowiące części składowe maszyn i urządzeń (łożyska toczne, kable i przewody, aparaty elektryczne, budowlany osprzęt elektryczny) oraz maszyny i elementy wyposażenia budowlanego.

Szczególnym zadaniem przemysłu maszynowego jest przestawienie programowe przemysłu taboru kolejowego z produkcji parowozów na produkcję nowoczesnych urządzeń trakcji kolejowej, w szczególności lokomotyw spalinowych i elektrycznych oraz silników wysokoprężnych wielkiej mocy (okrętowych). Problemem, któremu przemysł maszynowy musi poświęcić szczególną uwagę, jest rozwinięcie w skali przemysłowej produkcji dużych turbogeneratorów dostosowanych do planowych potrzeb energetyki.

Udział maszyn krajowych w całości dostaw inwestycyjnych powinien wydatnie wzrosnąć i przyczynić się do zmniejszenia importu.

Niezbędne jest w tym celu ściślejsze niż dotychczas współdziałanie przemysłu ciężkiego i zainteresowanych resortów dla racjonalnego zaprogramowania na dłuższą metę produkcji przemysłu maszynowego i należytego zharmonizowania tej produkcji z planem zakupów importowych wyposażenia inwestycyjnego.

Równocześnie należy znacznie zaktywizować eksport maszyn, urządzeń i środków transportowych, zwiększyć jego wartość w 1960 r. prawie trzykrotnie w stosunku do 1955 r. Jako jedno z najważniejszych zadań przemysłu maszynowego należy uznać przeszło 5-krotne zwiększenie dostaw na rynek dóbr konsumpcyjnych o długotrwałym okresie użytko-

wania (maszyny do szycia, lodówki, pralki, odbiorniki radiowe, telewizory, motocykle, skutery, motorowery, rowery itp.) oraz zwiększenie dostaw maszyn i części zamiennych dla przemysłu środków spożycia, zwłaszcza zaś dla przemysłu włókienniczego.

Do zasadniczych problemów przemysłu maszynowego należy również zapewnienie przeszło dwukrotnej produkcji maszyn i narzędzi rolniczych, odpowiednie dostosowanie ich asortymentu do potrzeb gospodarstw chłopskich i znaczna poprawa jakości.

Szybki wzrost budownictwa, szczególnie mieszkaniowego, stawia przed przemysłem maszynowym zadanie zorganizowania poważnego wysiłku w dziedzinie pokrycia rosnącego zapotrzebowania na materiały instalacyjne, stanowiące obecnie istotną przeszkodę w terminowym wykańczaniu obiektów budowlanych.

W dziedzinie organizacji produkcji i technologii należy usprawnić kooperację i specjalizację zakładów, zwiększyć znacznie obróbkę bezwiórową, stosować nowoczesne wysokowydajne maszyny i procesy technologiczne, zwłaszcza takie, które pozwalają na osiągnięcie oszczędności materiałowych. Z programów produkcyjnych powinny być wycofane przestarzałe, mało wydajne maszyny i urządzenia, a systematycznie wprowadzane nowoczesne konstrukcje odpowiadające wymaganiom współczesnej techniki.

7. Należy kontynuować budowę wielkiego przemysłu chemicznego, opierając go przede wszystkim na zasobnej bazie surowców krajowych i zapewniając dwukrotny wzrost jego produkcji. Przewiduje się przystąpienie w bieżącym pięcioleciu do realizacji wielkiego programu rozwoju kopalnictwa siarki, uruchomienia produkcji kauczuku syntetycznego, polichlorku winylu i polistyrenu, znaczne zwiększenie produkcji włókien wiskozowych oraz steelonu, a także przygotowanie do produkcji włókna syntetycznego typu „Orlon". Należy zwrócić szczególną uwagę na produkcję materiałów budowlanych na bazie mas plastycznych.

Dzięki zakończeniu budowy rozpoczętych w okresie planu 6-letniego obiektów i intensyfikacji procesów produkcyjnych należy uzyskać znaczny wzrost produkcji podstawowych półproduktów chemicznych, jak soda, kwas siarkowy, amoniak, karbid, chlor i fenol, oraz produkcji wielkiej syntezy organicznej opartej na przerobie acetylenu i półproduktów ze smoły węglowej i na zapoczątkowaniu wykorzystania do przeróbki chemicznej gazu ziemnego i koksowniczego. Rozbudowę przemysłu chemicznego trzeba prowadzić również pod kątem widzenia eksportu.

Produkcja nawozów azotowych powinna wzrosnąć w 1960 r. o 94% w stosunku do 1955 r., a fosforowych o 74% przy równoczesnym wprowadzeniu nowych asortymentów skoncentrowanych nawozów azotowych oraz termofosfatów bezsodowych. Dla potrzeby walki ze szkodnikami w rolnictwie należy uruchomić na skalę przemysłową produkcję nowych środków toksycznych. W celu poprawienia estetyki i własności użytkowych wyrobów włókienniczych i skórzanych przewiduje się uruchomienie produkcji nowych, szlachetnych barwników odpornych na światło i pranie oraz pigmentów.

Dla zabezpieczenia wzrastających potrzeb lecznictwa należy zwiększyć około 2,4 razy produkcję wyrobów farmaceutycznych, a w szczególności powiększyć co najmniej czterokrotnie produkcję antybiotyków oraz uruchomić produkcję szeregu nowych asortymentów, jak streptomycyna, aureomycyna, terramycyna, i wprowadzić nowe środki przeciwgruźlicze, przeciwreumatyczne, nasercowe i inne.

8. W przemyśle materiałów budowlanych należy rozwinąć zdolności produkcyjne w skali zapewniającej znaczną poprawę zaopatrzenia budownictwa w bieżącym pięcioleciu, jak również podjąć realizację szerokiego programu inwestycyjnego dla zapewnienia znacznego wzrostu produkcji w latach następnych.

W zakresie materiałów ściennych przewiduje się zwiększenie produkcji cegły palonej o 40% oraz dwukrotne zwiększenie bardziej opłacalnej produkcji cegły wapienno-piaskowej, ośmiokrotne zwiększenie produkcji prefabrykatów opartych na cemencie i dwu i półkrotne gazobetonów wapiennych.

Przewiduje się, że w sumie produkcja materiałów ściennych (łącznie z produkcją uboczną, spółdzielczą i nie uspołecznioną) wzrośnie prawie dwukrotnie, tj. do około 6,4 mln. jednostek ceramicznych. Ponadto należy osiągnąć wzrost produkcji bloków i płyt gipsowych do poziomu 1050 tys. m^2 oraz pięciokrotnie zwiększyć produkcję kamienia murowego. W związku ze znacznym zwiększeniem zapotrzebowania na cement, w tym również na produkcję prefabrykatów — produkcja cementu powinna wzrosnąć o 80%, osiągając w 1960 r. 6,9 mln. tonn, przy czym produkcję należy w większej niż dotąd mierze oprzeć o wykorzystanie granulowanego żużla wielkopiecowego, którego zużycie w 1960 r. powinno w stosunku do 1955 r. wzrosnąć ponad pięciokrotnie, doprowadzając udział żużla w cemencie do około 17%.

Stosownie do potrzeb budownictwa należy rozwinąć produkcję innych materiałów budowlanych i instalacyjnych, uruchomić produkcję zastępczych materiałów posadzkowych oraz wydatnie podnieść jakość produkcji materiałów budowlanych, szczególnie materiałów ściennych, dachówki, papy i kruszywa.

Ponadto należy znacznie rozszerzyć produkcję i stosowanie materiałów miejscowych, takich jak gliny, kamień, żużel, trzcina i inne, zwłaszcza w budownictwie wiejskim, w oparciu o pomoc Państwa w zakresie organizacyjnym, technicznym i kredytowym.

Zobowiązuje się Radę Ministrów do opracowania programu zapewniającego dodatkowe zwiększenie produkcji materiałów budowlanych w okresie bieżącego pięciolecia, zwłaszcza w oparciu o nieczynne obiekty w przemyśle terenowym i spółdzielczym, oraz zwiększenia produkcji ubocznej tych materiałów w hutach, elektrowniach i innych zakładach przemysłowych, a także stwarzającego korzystne warunki dla rozwoju prywatnej wytwórczości materiałów budowlanych poprzez znaczną pomoc kredytową. Ponadto zobowiązuje się Radę Ministrów do opracowania rozwiniętego programu rozbudowy podstawowego przemysłu materiałów budowlanych, zabezpieczającego znaczny wzrost produkcji w okresie następnego pięciolecia.

9. W przemyśle drzewnym należy uwzględnić potrzeby racjonalnej gospodarki leśnej, zmniejszyć produkcję tarcicy z 6,6 mln. m^3 w 1955 r. do 6,3 mln. m^3 w 1960 r., tj. o około 4%, i jednocześnie podnieść przez unowocześnienie technologii uzysk tarcicy z surowca iglastego z 69% do 74,6%.

Produkcja mebli według wartości (w cenach porównywalnych) powinna wzrosnąć o 68,5% przy jednoczesnej poprawie jakości oraz rozszerzeniu asortymentu. Za jedno z najważniejszych zadań przemysłu drzewnego należy uważać znaczne rozszerzenie produkcji w istniejących fabrykach płyt pilśniowych oraz rozpoczęcie budowy dalszych fabryk płyt pilśniowych, jak też płyt wiórowych. W związku z tym należy ponad dwukrotnie zwiększyć produkcję płyt pilśniowych, tj. do wysokości 100,0 tys. tonn w 1960 r., i uruchomić produkcję płyt wiórowych, osiągając w 1960 r. produkcję w wysokości co najmniej około 35 tys. m^3. Szczególną uwagę należy zwrócić na maksymalne zwiększenie produkcji posadzkowych deszczułek oszczędnościowych o zmniejszonej grubości oraz na zaoszczędzenie wysokogatunkowego drewna

liściastego przez uruchomienie produkcji wielkowymiarowych elementów klejonych.

W przemyśle celulozowo-papierniczym należy osiągnąć produkcję celulozy w wysokości 306 tys. tonn, tj. o 43,3% więcej niż w 1955 r., papieru — 508 tys. tonn, tj. o 34,9% więcej, oraz tektury 143 tys. tonn, tj. o 29,4% więcej. Produkcja spirytusu z ługów pocelulozowych powinna wzrosnąć dwukrotnie i osiągnąć w 1960 r. 8,0 mln. l. Należy dążyć do maksymalnego ograniczenia zużycia drewna przez zastąpienie go wyrobami z innych surowców (materiały podłogowe, słupy do przewodów itp.).

10. Zamierzenia w dziedzinie podwyższenia stopy życiowej wymagają wzrostu produkcji przemysłu lekkiego i spożywczego, rozszerzenia asortymentu, poprawy jakości i estetyki ich wyrobów oraz zwiększenia ilości artykułów w opakowaniach dostosowanych do sprzedaży detalicznej, jak również podniesienia estetyki tych opakowań.

Wartość produkcji przemysłu lekkiego (Ministerstwo Przemysłu Lekkiego) powinna wzrosnąć o 45,2% w cenach porównywalnych, przemysłu spożywczego zaś (Ministerstwo Przemysłu Spożywczego i Skupu) o 31,4%. Wobec przewidzianego zmniejszenia eksportu artykułów konsumpcyjnych (zwłaszcza tkanin i obuwia) — dostawy na rynek krajowy artykułów produkowanych przez te przemysły powinny wzrosnąć w jeszcze większym stopniu.

Za szczególnie ważne zadanie przemysłu lekkiego i spożywczego należy uznać podniesienie stopnia wykorzystania surowca, zmniejszenie strat produkcyjnych, maksymalne wykorzystanie odpadków oraz wprowadzenie racjonalnych metod przechowywania materiałów.

Zaopatrzenie przemysłu lekkiego i spożywczego w materiały niezbędne do wykonania kapitalnych remontów oraz inwestycji powinno ulec wydatnej poprawie. Szczególna uwaga w tym zakresie powinna być zwrócona na przystosowanie zdolności przetwórczych przemysłu spożywczego do wzrastającej produkcji i podaży mięsa i mleka.

Równocześnie należy dołożyć maksimum starań w kierunku skrócenia terminów oddania do użytku nowych obiektów produkcyjnych tych przemysłów oraz wykorzystać wszelkie możliwości dla stworzenia dodatkowych mocy produkcyjnych do 1960 r., jak również przygotowania warunków dla szybszego przyrostu mocy produkcyjnych po 1960 r. Dotyczy to w szczególności nowych przędzalń bawełniarskich i rekonstrukcji starych, nowych skręcalń oraz przędzalń czesankowych wełniarskich i garbarń.

W obecnym pięcioleciu należy opracować i przystąpić do realizacji wieloletniego programu modernizacji parku maszynowego.

11. Obok niezbędnego wzrostu i udoskonalenia produkcji wielkiego i średniego przemysłu środków spożycia — istotną rolę w poprawie zaopatrzenia ludności powinien odegrać wzrost produkcji i usług państwowego przemysłu terenowego, spółdzielczości oraz rzemiosła i chałupnictwa. Rozwój drobnej wytwórczości powinien dokonywać się głównie przez lepsze wykorzystanie rezerw mocy produkcyjnej istniejących zakładów, uruchamianie zakładów nieczynnych, budowę nowych zakładów nie wymagających dużych nakładów inwestycyjnych, przede wszystkim na Ziemiach Zachodnich oraz w miejscowościach, gdzie występują nadwyżki siły roboczej i gdzie istnieją możliwości wykorzystania surowców miejscowych i odpadkowych.

Równocześnie powinno wzrosnąć zaopatrzenie rzemiosła w surowce i materiały rozdzielane centralnie.

Rzemiosło indywidualne powinno być otoczone opieką Państwa, szczególnie na Ziemiach Zachodnich, a jego rozwój powinien pójść w kierunku świadczenia usług przede wszystkim dla ludności i uzupełniania produkcji przemysłu państwowego i spółdzielczego.

12. Do najważniejszych zadań budownictwa należy jak najszybsze oddanie do użytku obiektów rozpoczętych w okresie planu 6-letniego, pełna i terminowa realizacja założonego programu robót budowlano-montażowych, skuteczne przeciwdziałanie marnotrawstwu materiałów, możliwie pełne wykorzystanie sprzętu, usprawnienie projektowania przez likwidację przerostów w dokumentacji projektowej przy jednoczesnym zapewnieniu wysokiej jakości projektów i samego wykonawstwa, wprowadzenie na szeroką skalę projektów typowych, zwłaszcza w budownictwie mieszkaniowym i socjalno-bytowym, rozwinięcie budownictwa z elementów prefabrykowanych wszędzie tam, gdzie to jest opłacalne, szczególnie zaś na terenach, na których występują niedobory siły roboczej i duża koncentracja budownictwa.

Stosownie do założonych rozmiarów inwestycji i remontów należy osiągnąć wzrost produkcji budowlano-montażowej o 51,5%, w tym w gospodarce uspołecznionej o 38%.

B. Rolnictwo i leśnictwo.

1. Przewiduje się, że produkcja rolnicza wzrośnie w latach 1956—1960 o około 25% (w cenach porównywalnych), w tym produkcja roślinna o około 22%, a produkcja zwierzęca o około 27%.

Wzrost produkcji roślinnej powinien być osiągnięty przede wszystkim w drodze podniesienia plonów, a także drogą zwiększenia powierzchni zbiorów.

Należy dążyć do powiększenia w latach 1956—1960 powierzchni zasiewów o około 300 tys. ha przez wzięcie pod uprawę gruntów dotychczas nie zagospodarowanych oraz zmniejszenie powierzchni ugorów.

Szacuje się, że zbiory podstawowych ziemiopłodów wzrosną następująco:

1960 r.	Wskaźnik 1960 r. w stosunku do średnich rocznych zbiorów w latach 1951—1955
Zboża ogółem (14.150 tys. tonn)	121
Ziemniaki (38.100 tys. tonn)	128
Buraki cukrowe (9.000 tys. tonn)	138

Założony wzrost produkcji zbóż wymaga osiągnięcia w 1960 r. plonów w wysokości 15 q/ha.

Zakłada się, że wzrost produkcji ziemniaków będzie osiągnięty w drodze podniesienia plonów do około 140 q/ha.

Przewiduje się, że wzrost produkcji buraków cukrowych będzie osiągnięty dzięki zwiększeniu powierzchni zbiorów do 415 tys. ha i wzrostowi plonów do 217 q/ha.

Należy podnieść produkcję i poprawić jakość warzyw i owoców, uwzględniając przy tym poważny wzrost nasadzeń drzew owocowych i racjonalne uregulowanie liczby ich odmian.

W oparciu o przewidziany wzrost produkcji roślinnej oraz import zboża należy znacznie rozwinąć produkcję zwierzęcą.

Przewiduje się uzyskanie następującego poziomu produkcji artykułów zwierzęcych:

	1960 r.	Wzrost w porównaniu z 1955 r.
żywiec ogółem	2.150 tys. tonn	128,4
w tym: wieprzowy	1.540 tys. tonn	130,2
mleko	12.250 mln. l	127,4
wełna	11.900 tonn	120,9

oraz następujące zwiększenie pogłowia:

	1955 r.		1960 r.	
	tys. sztuk	sztuk na 100 ha użytków	tys. sztuk	sztuk na 100 ha użytków
bydło	7.912	38,8	9.820	48,1
w tym: krowy	5.455	26,7	6.170	30,2
trzoda chlewna	10.888	53,4	12.900	63,2
owce	4.243	20,8	4.670	22,9

Istnieje prawdopodobieństwo znacznie wcześniejszego osiągnięcia pogłowia trzody chlewnej szacowanego na 1960 r.

Należy zapewnić rozwój hodowli w województwach, które obecnie mają małe nasilenie pogłowia, a zwłaszcza w województwach olsztyńskim, białostockim, gdańskim, koszalińskim, szczecińskim, zielonogórskim i lubelskim.

Przewiduje się, że skup podstawowych artykułów rolnych kształtować się będzie następująco:

	1960 r.	Wzrost w porównaniu z 1955 r.
4 zboża — ogółem	3.530 tys. tonn	110,9
ziemniaki	3.600 tys. tonn	129,1
żywiec — ogółem	1.355 tys. tonn	149,0
w tym: wieprzowy	940 tys. tonn	151,8
mleko	3.550 mln. l	144,7

Należy zwiększyć zaopatrzenie rolnictwa w nawozy sztuczne pod zbiory 1960 r. o 81,5% w porównaniu z 1955 r., poprawiając równocześnie ich jakość, zapewnić w 1960 r. wzrost zaopatrzenia w nawozy azotowe (w czystym składniku) do 120 tys. tonn, fosforowe do 282 tys. tonn, potasowe do 385 tys. tonn, zwiększyć dostawy wapna nawozowego ponad dwukrotnie (licząc w czystym CaO), zwiększyć ilość nawozów w opakowaniu, poprawić jakość opakowania szczególnie dla nawozów azotowych, dążyć do bardziej racjonalnego wykorzystania obornika oraz innych nawozów organicznych. W toku realizacji planu należy dążyć do dalszego zwiększenia produkcji nawozów azotowych i wapna nawozowego.

Należy wykonać roboty melioracyjne na obszarze około 530 tys. ha gruntów ornych, w tym nowe drenowania na obszarze 40 tys. ha, przede wszystkim w rejonach wzmożonej lub wzmagającej się uprawy buraka cukrowego, zapewniając niezbędną dla tego celu ilość rurek drenarskich, wykonać melioracje na obszarze około 750 tys. ha użytków zielonych, zagospodarować około 800 tys. ha zmeliorowanych łąk i pastwisk, objąć konserwacją wszystkie zmeliorowane łąki i pastwiska oraz zapewnić pełne wykorzystanie areałów zmeliorowanych.

Należy podnieść poziom mechanizacji rolnictwa, m. in. dostarczyć w ciągu 5 lat państwowym gospodarstwom rolnym, państwowym ośrodkom maszynowym, spółdzielniom produkcyjnym, kółkom rolniczym i gospodarstwom indywidualnym około 44 tys. traktorów w przeliczeniu na 15 KM, w tym 21,5 tys. traktorów uniwersalnych o mocy około 25 KM, co pozwoli na osiągnięcie w 1960 r. wzrostu parku traktorowego o około 56% w porównaniu z 1955 r., zwiększyć dostawę silników elektrycznych w latach 1958—1959 i zapewnić dostawę 40 tys. sztuk silników w 1960 r. — około 144 tys. siewników zbożowych w przeliczeniu na 1,5-metrowe, co pozwoli na bardzo znaczne ograniczenie siewu ręcznego — około 51,8 tys. snopowiązałek traktorowych i konnych, około 12,7 tys. młocarń silnikowych czyszczących.

Należy znacznie zwiększyć dostawy maszyn i narzędzi przeznaczonych na potrzeby gospodarstw chłopskich, a przede wszystkim kosiarek konnych, żniwiarek, młocarń oraz silników i wozów ogumionych, podnieść jakość i zwiększyć dostawy drobnych narzędzi rolniczych, umożliwić spółdzielniom produkcyjnym i kółkom rolniczym w drodze udzielania pomocy kredytowej zakup maszyn, zwłaszcza traktorów i sprzętu towarzyszącego oraz dużych młocarń silnikowych.

Przewiduje się zelektryfikowanie ponad 500 tys. zagród chłopskich i objęcie elektryfikacją w zasadzie wszystkich państwowych gospodarstw rolnych. Należy zapewnić dla tego celu niezbędną ilość przewodów, transformatorów oraz materiałów do należytej konserwacji sieci elektrycznej na wsi.

Należy poważnie zwiększyć zaopatrzenie wsi w materiały budowlane. W 1960 r. dostawy materiałów ściennych powinny wzrosnąć o 130% w porównaniu z 1955 r., cementu o 218% (1.340 tys. tonn), wapna budowlanego o 80% (585 tys. tonn), drewna w przeliczeniu na tarcicę o 54% (760 tys. m³) — w miarę istniejących możliwości w planach rocznych dodatkowo zwiększyć zaopatrzenie wsi w materiały budowlane.

Należy również rozwiązać sprawę organizacyjnej i technicznej pomocy Państwa przy budowie studni wiejskich i zbiorników przeciwpożarowych.

Zostanie zapewniona pomoc kredytowa Państwa umożliwiająca rozwój efektywnych ekonomicznie inwestycji w spółdzielniach produkcyjnych.

Rozwój inwestycji przy równoczesnym podniesieniu poziomu organizacyjnego oraz agro- i zootechnicznego gospodarstw spółdzielczych powinien przekształcić je w przodujące gospodarstwa rolne o wysokiej produkcyjności.

2. Państwowe gospodarstwa rolne powinny zwiększyć wartość produkcji globalnej o około 13,5%, mimo przewidywanego w tym okresie — w wyniku przekazania części użytkowanych dotychczas gruntów na rzecz gospodarki chłopskiej — zmniejszenia powierzchni zasiewów w stosunku do 1955 r. o około 190 tys. ha (tj. o około 10%).

Przewiduje się, że dostawy dla Państwa z państwowych gospodarstw rolnych powinny wynieść w 1960 r. w zakresie zbóż 460 tys. tonn, oleistych 52 tys. tonn, buraków cukrowych 990 tys. tonn, żywca wieprzowego 56 tys. tonn, mleka 600 mln. l.

W zakresie produkcji roślinnej należy skoncentrować wysiłki państwowych gospodarstw rolnych na znaczne podniesienie dotychczasowych niskich plonów z ha, które w 1960 r. powinny osiągnąć co najmniej — zbóż 15 q/ha, oleistych 10 q/ha, buraków cukrowych 190 q/ha. W zakresie produkcji zwierzęcej podstawowym zadaniem państwowych gospodarstw rolnych jest rozwój hodowli bydła.

Pogłowie bydła powinno osiągnąć w 1960 r. 750 tys. sztuk, co stanowi wzrost o około 32% w stosunku do 1955 r. Jednocześnie pogłowie krów powinno wzrosnąć o około 50%, tj. do 340 tys. sztuk (według stanu na 31 grudnia).

Przewiduje się, że mleczność krów powinna osiągnąć w 1960 r. około 2400 l. W zakresie trzody chlewnej zasadniczy wysiłek powinien być skierowany na podniesienie intensywności tuczu i ograniczenie ilości padnięć. W gospodarstwach, w których nie ma odpowiednich warunków do hodowli lub też nadmierne nasilenie trzody utrudnia rozwój innych bardziej w danych warunkach odpowiednich działów hodowli, należy dopuścić do pewnego ograniczenia pogłowia trzody.

Podstawowym zadaniem dla państwowych gospodarstw rolnych powinna być stopniowa likwidacja dotychczasowych deficytów finansowych i oparcie produkcji na zasadach rentowności.

3. Należy dążyć do podwyższenia użyteczności lasów, w szczególności do trwałego zaspokojenia wzrastających potrzeb gospodarki na drewno, w szczególności przez:

— przeprowadzenie sztucznych odnowień zrębów bieżących i innych gruntów leśnych i zalesień nieużytków na obszarze ogółem 835,8 tys. ha, z tego na powierzchni państwowego gospodarstwa leśnego około 584,0 tys. ha, w tym założenie 15 tys. ha plantacji topolowych,

— obniżenie pozyskania drewna w państwowym gospodarstwie leśnym w 1960 r. co najmniej o około 11% w porównaniu z 1955 r.,

— zwiększenie oszczędności w gospodarce materiałami drzewnymi oraz wprowadzenie do gospodarstwa leśnego nowych metod pozyskania i przerobu drewna cienkiego (drobnica).

C. Transport i łączność.

1. W dziedzinie transportu kolejowego (koleje normalnotorowe) należy:

zapewnić wykonanie przewozów ładunków w wysokości około 265 mln. tonn i 61.740 mln. tonno-km, co oznacza w porównaniu z 1955 r. wzrost o 18,5% w tonnach i 19,4% w tonno-km, zapewnić wykonanie w 1960 r. przewozu około 1.000 mln. pasażerów, tj. o około 10% więcej niż w 1955 r.,

zelektryfikować w latach 1956—1960 886 km linii kolejowych, a mianowicie: dokończyć elektryfikację linii Warszawa—Katowice—Gliwice, a ponadto zelektryfikować linie: Katowice—Wrocław, Gliwice—Kędzierzyn—Opole, odcinki Katowice—Kraków—Nowa Huta, Katowice—Bielsko—Żywiec, Błonie—Łowicz—Kutno, Gdynia—Wejherowo, Warszawa—Zalesie, Warszawa—Legionowo, Otwock—Piława, Bierzanów—Wieliczka i Podłęże—Niepołomice, zapewnić transportowi kolejowemu dostawę nowoczesnego taboru oraz części zamiennych, m. in. 157 sztuk lokomotyw elektrycznych i 200 sztuk lokomotyw spalinowych, około 50 tys. wagonów towarowych różnych typów, około 1.300 wagonów osobowych, usprawnić pracę kolei, zmniejszyć zużycie węgla obliczeniowego na 1000 brutto tonno-km z 46,6 kg w 1955 r. do 41,9 kg w 1960 r.

2. Należy zwiększyć przewozy ładunków w Państwowej Komunikacji Samochodowej do 75 mln. tonn w 1960 r., tj. o 53% w porównaniu z 1955 r., i przewozy pasażerów do 340 mln. pasażerów, tj. o 133%; dostarczyć Państwowej Komunikacji Samochodowej 8.762 sztuki samochodów ciężarowych o tonażu około 45.000 tonn oraz 3.756 sztuk autobusów o pojemności 168,7 tys. miejsc; zapewnić odbudowę części eliminowanych autobusów i samochodów ciężarowych oraz dostawę części zamiennych.

3. W celu zwiększenia sieci dróg oraz jej poprawy należy: wybudować i przebudować około 2.600 km dróg centralnych i lokalnych, zbudować około 32.200 mb. mostów, zwiększyć nakłady na utrzymanie dróg do takiej wysokości, aby osiągnąć w r. 1960 pełne zaspokojenie wymagań konserwacji.

4. W celu zwiększenia przewozów ładunków w żegludze morskiej należy: zapewnić zwiększenie udziału przewozów statkami polskiej żeglugi morskiej i linii oceanicznych w obrotach własnych portów morskich do około 24,5%, oprzeć rozbudowę floty na dostawach statków produkcji krajowej o wysokich walorach techniczno-eksploatacyjnych, dostarczyć 54 jednostki o łącznym tonażu około 300 tys. DWT, w tym m. in. 13 statków o nośności 10 tys. DWT każdy oraz tankowiec o nośności 18 tys. DWT. Niezależnie od tego zakupić w ramach Funduszu Rozbudowy Morskiej Floty Handlowej statki z importu o nośności przynajmniej 120 tys DWT.

5. Należy zwiększyć przewozy w transporcie lotniczym blisko dwukrotnie, dla rozszerzenia i usprawnienia sieci połączeń zagranicznych wprowadzić do eksploatacji nowoczesne wielomiejscowe samoloty pasażerskie.

6. W zakresie łączności należy uruchomić 225 tys numerów central miejscowych, w tym około 170 tys. automatycznych, przyłączyć do sieci telefonicznej około 160 tys. abonentów, zbudować nadawcze stacje telewizyjne w Łodzi, Katowicach, Krakowie i Poznaniu oraz ze środków społecznych w Gdańsku i Szczecinie.

D. Handel wewnętrzny.

Zakłada się zwiększenie obrotów detalicznych handlu uspołecznionego o około 63%. W ramach ogólnych obrotów zakłada się szybszy wzrost sprzedaży artykułów przemysłowych niż żywnościowych. W poszczególnych grupach towarowych zakłada się następujący ilościowy wzrost sprzedaży w 1960 r. w porównaniu z 1955 r.:

tkaniny wełniane o 30%, bawełniane o 50%, obuwie skórzane o około 80%, materiały budowlane o 140%, artykuły metalowe trwałego użytku pięciokrotnie, mięso o 60%, tłuszcze zwierzęce o 60%, masło o 50%, mleko o 15%, jaja o 15%, cukier o 30%, warzywa i owoce o 60%.

Należy zapewnić poprawę jakości artykułów konsumpcyjnych oraz znacznie rozszerzyć asortyment sprzedawanych towarów. W tym celu należy stworzyć warunki do zwiększenia wpływu aparatu handlu na produkcję przemysłową, tak aby dostosować ją do potrzeb i upodobań konsumentów, należy wzbogacać i uzupełniać masę towarową przez rozwój przemysłu drobnego i spółdzielczości, rozwijać chałupnictwo i rzemiosło, jako istotny czynnik wzbogacania asortymentu towarów.

Zakłada się, że ilość sklepów detalicznych wzrośnie o około 13 tys., a zakładów gastronomicznych o ponad 1 tys., przy czym wzrost sieci nastąpi w branżach, w których najszybciej rosną obroty. Należy zwrócić szczególną uwagę na rozwój sieci w tych dzielnicach miast i miasteczek, które były dotychczas pod tym względem zaniedbane, zwiększyć ilość sklepów samoobsługowych, wprowadzić sprzedaż na zamówienie i z dostawą do domu oraz zwiększyć sprzedaż paczkowanych artykułów spożywczych.

Należy zwrócić większą niż dotąd uwagę na stan kadr handlowych i uzyskać znaczną poprawę ich kwalifikacji, uwzględniając również — oprócz właściwego doboru kadr — nowe formy ich szkolenia oraz poprawę warunków pracy.

E. Budownictwo mieszkaniowe i gospodarka komunalna.

1. Ilość nowych izb mieszkalnych w miastach i osiedlach robotniczych (łącznie z szacunkowo ustalonym budownictwem indywidualnym) oddanych do użytku w latach 1956 — 1960 powinna wynieść około 1.200 tys.

Udział budownictwa indywidualnego i spółdzielczego w całości budownictwa mieszkaniowego w miastach i osiedlach robotniczych szacuje się na około 310 tys. izb.

Upoważnia się Radę Ministrów do zwiększenia udziału budownictwa tego typu na niektórych terenach, w zależności od tempa jego rozwoju i uzyskanych doświadczeń oraz inicjatywy rad narodowych.

Dla odpowiedniego poparcia budownictwa indywidualnego i spółdzielczego robotników i pracowników umysłowych powinny być stworzone odpowiednie warunki gromadzenia celowych wkładów oszczędnościowych i akumulacji środków własnych ludności oraz uruchomiona pomoc kredytowa w wysokości około 5 mld. zł z jednoczesnym zabezpieczeniem odpowiedniej ilości materiałów dla budownictwa indywidualnego.

Upoważnia się prezydia wojewódzkich rad narodowych do przesuwania, w przypadkach uzasadnionych, części limitu inwestycyjnego, przeznaczonego na budownictwo mieszkaniowe rad narodowych, na budownictwo indywidualne i spółdzielcze jako środki kredytowe oraz na kapitalne remonty budynków mieszkalnych.

Należy zahamować postępującą dekapitalizację zasobów mieszkalnych przez organizowanie racjonalnej administracji domami i osiedlami mieszkalnymi oraz przez dwukrotne zwiększenie wydatków państwowych na kapitalne remonty budynków mieszkalnych i trzykrotne zwiększenie wydatków na remonty bieżące w porównaniu z wydatkami poniesionymi w okresie 1951 — 1955 r.

Należy dla niektórych grup ludności nierolniczej, jak np. pracowników wiejskiej służby zdrowia i nauczycieli uruchomić odpowiednią pomoc kredytową w zakresie indywidualnego budownictwa mieszkaniowego na wsi.

2. Należy zabezpieczyć majątek trwały urządzeń komunalnych przed niszczeniem i dewastacją, uruchomić w miarę możliwości nie odbudowane dotychczas urządzenia, zapewnić stałe prowadzenie prac konserwacyjno-remontowych tych urządzeń.

Należy polepszyć warunki sanitarno-zdrowotne ludności przez zwiększenie ilości wody dostarczanej gospodarstwom domowym o około 40% oraz zwiększenie długości sieci kanalizacyjnej, poważne zwiększenie ilości i przepustowości miejskich i osiedlowych pralni i kąpielisk oraz urządzeń dezynfekcyjnych, uporządkowanie i urządzenie zieleńców osiedlowych i miejskich, uzyskanie poprawy w zakresie oczyszczania miast.

Należy poprawić oświetlenie ulic miejskich i usprawnić zaopatrzenie gospodarstw domowych w gaz i elektryczność.

Należy usprawnić komunikację miejską przez rozbudowę torów tramwajowych i sieci trolleybusowej oraz przez zwiększenie liczby wozów pasażerskich we wszystkich trakcjach o około 2,5 tys.

Należy zwiększyć w miastach wojewódzkich ilość łóżek hotelowych, a w mniejszych miastach i osiedlach organizować gospody połączone z pokojami gościnnymi.

F. Usługi socjalne i kulturalne.

1. W dziedzinie oświaty i szkolnictwa należy zapewnić objęcie nauczaniem całej młodzieży w wieku obowiązku szkolnego i zabezpieczyć powszechność nauczania w zakresie 7 klas szkoły podstawowej. W tym celu należy:

wybudować co najmniej 15.700 izb lekcyjnych, gwarantując budownictwu szkolnemu pierwszeństwo w zaopatrzeniu w materiały budowlane i środki finansowe;

wzmóc wysiłki celem podniesienia poziomu nauczania i wychowania we wszystkich szkołach poprzez:

a) zapewnienie wyszkolenia odpowiedniej ilości nauczycieli i stworzenie odpowiednich warunków ich pracy;

b) wyposażenie szkół w odpowiednie pomoce naukowe, lepsze wyposażenie warsztatów szkolnych, laboratoriów i gabinetów naukowych w nowoczesne maszyny, aparaturę i inne urządzenia techniczne przy równoczesnym powiększeniu pracowni fizycznych, chemicznych, robót ręcznych i działek agrobiologicznych — szczególnie w szkolnictwie ogólnokształcącym,

ustalić przyjęcie do 8 klasy liceów ogólnokształcących i do 1 klasy szkół zawodowych co najmniej w wysokości 223,3 tys. uczniów średnio rocznie w latach 1957—1960. W zakresie nauki i szkolnictwa wyższego należy zwrócić szczególną uwagę na zaopatrzenie w aparaturę badawczą, przede wszystkim chemii, biochemii, podstawowych nauk technicznych, rolniczych i medycznych. Ponadto należy wykorzystać racjonalniej możliwości kadrowe i bazę materialną dla rozwoju innych nauk, a w szczególności należy podjąć odpowiednie kroki organizacyjne dla ułatwienia rozwoju szczególnie ważnych dla rozwoju kultury narodowej nauk pedagogicznych.

Liczbę studentów na I roku studiów dziennych na poszczególnych kierunkach należy dostosować do zapotrzebowania kadr z wyższym wykształceniem, wynikającego z programu długofalowego. Równocześnie należy przygotować odpowiednią sieć szkół zawodowych na poziomie wyższym.

2. Należy rozszerzyć zakres opieki nad dzieckiem przez zagęszczenie sieci żłobków dzielnicowych i przedszkoli. Liczbę miejsc w żłobkach dzielnicowych należy zwiększyć o około 35%, a liczbę miejsc w przedszkolach o około 16%.

3. Należy zapewnić środki na dalszy rozwój i upowszechnienie kultury i sztuki, traktując tę dziedzinę jako ważny element ogólnego poziomu życia mas pracujących. Należy przeznaczyć w latach 1956—1960 na rozbudowę odpowiednich urządzeń nakłady inwestycyjne w wysokości co najmniej 1,4 mld. zł. Nakłady te powinny wraz z przeznaczonymi na te cele środkami społecznymi zapewnić pewną poprawę w dziedzinie rozwoju i upowszechnienia kultury i sztuki. Z wymienionej sumy należy przeznaczyć na rozwój kinematografii 460 mln. zł, w wyniku czego m. in. ilość kin (miejskich, wiejskich, ruchomych) powinna wzrosnąć z 3.157 w 1955 r. do 3.785 w 1960 r., a produkcja filmów długometrażowych do 19 tytułów rocznie. Nakłady inwestycyjne na teatry, opery i filharmonie powinny wynieść około 200 mln. zł.

Na ochronę zabytków należy przeznaczyć około 190 mln. zł oraz zapewnić również szerszą odbudowę budowli zabytkowych z przeznaczeniem ich na cele mieszkalne i socjalne ze specjalnym uwzględnieniem Ziem Zachodnich i Północnych. Należy zapewnić rozbudowę i renowację przemysłu poligraficznego celem należytego zabezpieczenia bazy dla wykonania wzrastających zadań w dziedzinie wydawniczej.

4. Dla zapewnienia dalszego rozwoju urządzeń służby zdrowia należy przeznaczyć na ten cel środki inwestycyjne w wysokości około 4.344 mln. zł i osiągnąć między innymi przyrost co najmniej 12.500 łóżek szpitalnych — niezależnie od przyrostu łóżek uzyskiwanych w obiektach rewindykowanych — oraz wydatniejszy przyrost wiejskich ośrodków zdrowia.

G. Handel zagraniczny.

W dziedzinie handlu zagranicznego zakłada się wzrost globalnych obrotów w 1960 roku w porównaniu z 1955 r. o około 36%, w tym eksportu około 46%, a importu około 27%.

Wzrost eksportu niezbędny z punktu widzenia potrzeb kraju będzie wymagał dużego wysiłku ze strony przemysłu, rolnictwa, jak i aparatu handlu zagranicznego. W szczególności poważne zadania stoją przed przemysłem maszynowym, który powinien zwiększyć produkcję eksportową blisko 3-krotnie. Konieczne jest poza tym wzmożenie wysiłku w kierunku uzyskania maksymalnych oszczędności w zużyciu węgla wewnątrz kraju dla wzmożenia eksportu węgla.

Poważne zadania stoją również przed rolnictwem, które powinno uruchomić swoje możliwości produkcyjne i podnieść towarowość na cele eksportowe, zwłaszcza że w wywozie artykułów rolno-spożywczych Polska posiada długoletnie tradycje.

Przemysł spożywczy powinien zwrócić specjalną uwagę na usprawnienie i wzmożenie produkcji przeznaczonej na eksport.

W szczególności należy jak najspieszniej przystosować przemysł mięsny do nowych wymagań rynku zagranicznego.

Konieczne jest również zwiększenie eksportu innych wyrobów, a zwłaszcza wyrobów przemysłu drobnego i rzemiosła. Należy dać podstawy zabezpieczające zaopatrzenie i zbyt tej gałęzi produkcji eksportowej.

W celu złagodzenia napięcia bilansu płatniczego należy uruchamiać i wykorzystywać wszelkie inne możliwe rezerwy eksportowe, tak towarowe (jak np. eksploatacja i eksport runa leśnego i ziół leczniczych itp.), jak i nietowarowe (np. tranzyt, transport morski, turystyka i inne).

W dziedzinie importu należy przyznać pierwszeństwo takim artykułom, które umożliwiają szybki wzrost produkcji krajowej i zwiększą możliwości eksportowe. Z tego względu obok innych importów należy szczególnie rozwijać import dla potrzeb rozwoju rolnictwa. Należy zwrócić specjalną uwagę na oszczędność i ostrożność we wszelkim imporcie, a szczególnie w imporcie maszyn i urządzeń, dążąc do ograniczania importu przez rozwijanie w uzasadnionych ekonomicznie wypadkach krajowej produkcji i krajowej bazy surowcowej.

Aktywizacja eksportu niezbędna jest m. in. dla zapewnienia spłat zaciągniętych za granicą kredytów.

H. Inwestycje.

1. Globalną wielkość nakładów inwestycyjnych w planie pięcioletnim określa się na 301,8 miliardów zł, w tym nakłady w gospodarce uspołecznionej 262,9 mld. zł oraz szacunkowo nakłady w gospodarce nieuspołecznionej 38,9 mld. zł wraz z kredytami państwowymi. Oznacza to wzrost inwestycji w planie pięcioletnim o 43,3% w porównaniu z okresem 1951—1955.

2. Przewiduje się następującą strukturę i podział nakładów inwestycyjnych:

	Nakłady w mld. zł według cen 1956 r.		Udział w %		Wskaźnik wzrostu w % 1956 – 1960 / 1951 – 1955
	1951 – 1955 wstępne orientacyjne dane według ministerstw i Głównego Urzędu Statystycznego	1956–1960	1951–1955	1956–1960	
Nakłady ogółem (łącznie z szacunkiem inwestycji prywatnych)	210,6	301,8	100	100	143,3
w tym: I. Nakłady w sferze produkcji	150,4	212,8	71,4	70,5	141,5
z tego przypada na:					
przemysł	94,3	119,7	44,8	39,7	126,9
rolnictwo	25,7	55,6	12,2	18,4	216,3
leśnictwo	0,8	1,6	0,4	0,5	210,4
budownictwo	3,8	8,2	1,8	2,7	215,8
transport i łączność	25,8	27,7	12,2	9,2	107,4
II. Nakłady w sferze nieprodukcyjnej	60,2	89,0	28,6	29,5	147,8
z tego przypada na:					
gospodarkę mieszkaniową	24,6	49,1	11,7	16,2	199,6
gospodarkę komunalną	5,1	9,4	2,4	3,1	184,3
obrót towarowy	7,0	7,7	3,3	2,6	110,0
urządzenia socjalne i kulturalne	10,3	18,4	4,9	6,1	178,6
obronę narodową i administrację	12,6	4,4	6,0	1,5	34,9

3. Ustala się w kolejnych latach planu pięcioletniego podział nakładów inwestycyjnych, w tym również według ministerstw i województw, zgodnie z załącznikiem nr 1.

4. Upoważnia się Radę Ministrów do dokonywania w poszczególnych latach ewentualnego zmniejszenia w granicach do 5% ogólnych nakładów inwestycyjnych przewidzianych na dany rok w załączniku nr 1 w zależności od sytuacji ogólno-ekonomicznej i materiałowej, jak też do przesunięć nakładów pomiędzy inwestorami centralnymi pod warunkiem nieprzekroczenia ogólnych nakładów ustalonych niniejszą uchwałą na dany rok.

5. Upoważnia się Radę Ministrów — w miarę wygospodarowania dodatkowych ilości materiałów budowlanych — do zwiększenia w planach rocznych limitów inwestycyjnych na budownictwo szkół podstawowych.

6. Upoważnia się Radę Ministrów do zwiększenia w planach rocznych limitów inwestycyjnych Ministerstwa Rolnictwa o sumę dodatkowych wpływów z tytułu dalszej parcelacji gruntów państwowych oraz z tytułu uzyskania spłat za ziemię przekazaną chłopom z reformy rolnej ponad założone wpływy.

7. W wypadku uzyskania dodatkowych specjalnych kredytów zagranicznych na konkretne cele inwestycyjne Rada Ministrów może odpowiednio podnieść nakłady inwestycyjne.

I. Rozwój poszczególnych województw.

Na podstawie zadań ogólnych zawartych w niniejszej uchwale ustala się zadania dla poszczególnych województw zgodnie z załącznikiem nr 2.

IV. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. Rada Ministrów, ministrowie, kierownicy urzędów centralnych oraz prezydia wojewódzkich rad narodowych zorganizują systematyczną kontrolę wykonania planu rozwoju gospodarczego w latach 1956—1960.

2. Rada Ministrów uruchomi w najbliższym okresie prace nad założeniami rozwoju perspektywicznego gospodarki narodowej oraz nad wytycznymi do planu 5-letniego 1961—1965. W pracach nad planem perspektywicznym należy uwzględnić kierunki rozwoju gospodarczego województw.

3. Uchwała niniejsza podlega ogłoszeniu w Dzienniku Ustaw Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

Marszałek Sejmu: C. Wycech

Załączniki do uchwały Sejmu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej z dnia 12 lipca 1957 r. (poz. 179).

Załącznik nr 1.

NAKŁADY NA INWESTYCJE LIMITOWE W PLANIE CENTRALNYM
(według inwestorów centralnych)

w milionach złotych — ceny 1956 r.

Wyszczególnienie	1955 r. wykonanie	1956 r. wykonanie	1957 r. plan	1958 r.	1959 r.	1960 r.	Razem 1956—1960	Wskaźnik 1960 r. / 1955 r.
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Ogółem	**34.165,0**	**34.264,3**	**33.728,6**	**37.224,1**	**40.158,8**	**42.731,5**	**188.107,3**	**125,1**
Resorty przemysłowe	19.369,5	19.782,0	19.853,7	22.622,1	24.513,6	25.641,3	112.412,7	132,4
Ministerstwo Górnictwa Węglowego	3.530,0	4.401,5	4.498,3	4.963,0	5.477,0	6.240,0	25.579,8	176,8
Centralny Urząd Naftowy	541,5	758,1	670,0	700,0	700,0	750,0	3.578,1	138,2
Ministerstwo Energetyki	2.358,7	2.605,5	2.819,9	3.152,5	3.489,9	3.986,4	16.054,2	169,0
Ministerstwo Hutnictwa	4.900,0	4.221,5	3.570,5	3.675,9	3.657,0	3.548,3	18.673,2	72,4
Ministerstwo Przemysłu Maszynowego	1.757,9	1.555,6	1.410,5	1.503,4	1.556,7	1.604,1	7.630,3	91,3
Ministerstwo Przemysłu Chemicznego	2.656,0	2.756,4	2.843,4	3.346,3	3.575,0	3.614,0	16.135,1	136,1
Ministerstwo Przemysłu Materiałów Budowlanych	733,7	790,8	1.106,0	1.659,0	1.911,6	1.814,5	7.281,9	247,3
Ministerstwo Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego	834,4	865,3	964,0	1.098,7	1.214,5	1.289,0	5.431,5	154,5
Ministerstwo Przemysłu Lekkiego	897,1	807,2	880,7	1.243,0	1.511,6	1.392,1	5.834,6	155,2
Ministerstwo Przemysłu Spożywczego	1.005,0	876,0	932,5	1.125,2	1.261,1	1.236,0	5.430,8	123,0
Ministerstwo Przemysłu Drobnego i Rzemiosła	154,8	142,8	157,3	154,6	158,7	166,4	779,8	107,5
Centralny Urząd Torfowy	0,4	1,3	0,6	0,5	0,5	0,5	3,4	125,0
Resorty budowlane oraz geologii	975,0	1.273,2	1.475,6	1.353,0	1.417,0	1.484,0	7.002,8	152,2
Ministerstwo Budownictwa łącznie z planem zapleczа stałego i półstałego	944,0	1.235,9	1.442,7	1.323,0	1.387,0	1.454,0	6.842,6	154,0
Centralny Urząd Geologii	31,0	37,3	32,9	30,0	30,0	30,0	160,2	96,8
Resorty rolnicze	3.469,2	3.454,2	3.205,8	3.215,0	3.391,0	3.505,0	16.771,0	101,0
Ministerstwo Rolnictwa*)	1.553,5	1.578,8	1.182,2	1.095,0	1.131,0	1.168,0	6.155,0	75,2
Ministerstwo Państwowych Gospodarstw Rolnych	1.915,7	1.875,4	2.023,6	2.120,0	2.260,0	2.337,0	10.616,0	122,0
Resorty komunikacji i łączności	5.402,6	5.092,2	5.534,6	6.155,5	6.809,6	7.774,5	31.366,4	143,9
Ministerstwo Kolei	2.949,5	2.531,3	2.766,6	3.038,0	3.496,0	3.747,0	15.578,9	127,0
Ministerstwo Transportu Drogowego i Lotniczego	1.149,1	1.043,7	951,3	1.073,5	1.167,8	1.334,5	5.570,8	116,1
Ministerstwo Żeglugi	674,6	895,3	1.279,3**)	1.455,0	1.500,0	2.000,0	7.129,6	296,5
Ministerstwo Łączności	629,4	621,9	537,4	589,0	645,8	693,0	3.087,1	110,1

*) W latach 1958 — 60 uwzględniona została kwota 100 mln. zł jako rezerwa na czyny melioracyjne oraz kwota 78 mln. zł na dodatkowe inwestycje melioracyjne w województwach łódzkim, olsztyńskim, opolskim i katowickim.

**) Kwota ta zawiera 218 mln. zł na ewentualny zakup i wyposażenie 2 dwustutysięczników z dodatkowej produkcji 1957 r.

Wyszczególnienie	1955 r. wykonanie	1956 r. wykonanie	1957 r. plan	1958 r.	1959 r.	1960 r.	Razem 1956—1960 r.	Wskaźnik 1960 r. / 1955 r.
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Resorty handlowe	553,2	530,3	437,1	450,0	453,7	474,0	2.345,1	85,7
Ministerstwo Handlu Wewnętrznego	308,4	262,8	200,0	210,0	220,0	260,0	1.152,8	84,3
Ministerstwo Skupu	228,4	245,5	214,6	216,0	215,7	196,0	1.087,8	85,8
Ministerstwo Handlu Zagranicznego	9,3	13,2	16,3	13,0	13,0	13,0	68,5	139,8
Urząd Rezerw Państwowych	7,1	8,8	6,2	11,0	5,0	5,0	36,0	70,4
Resorty komunalno-mieszkaniowe	168,8	229,4	252,2	328,5	355,1	405,1	1.570,3	241,2
Ministerstwo Gospodarki Komunalnej	160,7	229,4	234,2	313,5	340,1	390,1	1.507,3	244,0
Centralny Zarząd Budownictwa Osiedli	8,1	—	18,0	15,0	15,0	15,0	63,0	185,2
Resorty socjalne i kulturalne	958,3	996,5	1.054,7	1.204,4	1.309,6	1.422,2	5.987,4	148,4
Ministerstwo Oświaty	29,6	91,3	87,7	198,6	205,7	202,5	785,8	171,6
Centralny Urząd Szkolenia Zawodowego	88,4	264,9	215,6	210,7	205,3	202,6	1.099,1	72,6
Ministerstwo Szkolnictwa Wyższego	279,0	38,3	42,4	42,3	63,7	78,5	265,2	231,6
Polska Akademia Nauk	33,9	81,2	102,0	90,0	110,0	130,0	513,2	—
Pełnomocnik Rządu do Spraw Wykorzystania Energii Jądrowej	—	210,4	287,5	305,6	308,1	325,7	1.437,3*	185,7
Ministerstwo Zdrowia	175,4	22,4	18,4	6,4	7,4	7,2	61,8	8,4
Główny Komitet Kultury Fizycznej	85,9	72,5	89,4	144,0	182,0	207,0	694,9	381,2
Ministerstwo Kultury i Sztuki	54,3	97,1	105,9	100,7	110,8	127,6	542,1	141,8
Centralny Urząd Kinematografii	90,0	20,8	19,4	18,8	25,0	43,2	127,2	142,6
Komitet do Spraw Radiofonii	30,3	48,7	47,4	48,2	50,0	52,0	246,3	97,0
Centralny Urząd Wydawnictw, Przemysłu Graficznego i Księgarstwa	53,6	6,0	1,4	1,7	1,7	1,7	12,5	68,0
Ministerstwo Pracy i Opieki Społecznej	2,5	32,8	32,1	31,9	34,4	38,7	169,9	133,9
Komitet do Spraw Turystyki	28,9	10,1	5,5	5,5	5,5	5,5	32,1	84,6
Centralna Rada Związków Zawodowych	6,5							
Resorty administracyjne i inne	192,3	193,5	165,2	125,6	92,2	93,4	667,9	48,6
Kancelaria Rady Państwa	4,9	7,6	3,0	5,1	2,0	—	17,7	—
Biuro Planowania i Finansów Urzędu Rady Ministrów	56,5	44,3	28,8	27,0	27,0	27,0	154,1	47,8
Zarząd Administracyjno-Budżetowy Komisji Planowania przy Radzie Ministrów	22,5	16,9	26,4	5,0	0,1	0,1	48,5	0,4
Ministerstwo Finansów	47,7	49,8	14,9	16,6	19,1	22,4	122,8	47,0
Ministerstwo Sprawiedliwości	36,6	36,2	25,1	31,6	32,7	32,8	158,4	89,6
Ministerstwo Spraw Zagranicznych	2,8	4,8	25,5	29,1	0,6	0,5	60,5	17,9
Główny Urząd Statystyczny	2,6	1,5	0,8	0,3	0,3	0,2	3,1	7,7
Ministerstwo Kontroli Państwowej	0,5	0,5	0,02	0,1	0,1	0,1	0,8	20,0
Państwowy Instytut Hydrologiczno-Meteorologiczny	4,6	7,3	14,9	7,5	7,0	7,0	43,7	152,2
Robotnicza Spółdzielnia Wydawnicza „Prasa"	7,5	17,4	18,2	—	—	—	35,6	—
Główny Urząd Miar	1,3	1,9	1,8	0,7	0,7	0,7	5,8	53,8
Naczelna Dyrekcja Archiwów Państwowych	1,1	1,0	1,7	1,0	1,0	1,0	5,7	90,9
Główna Komisja Arbitrażowa	—	0,2	—	—	—	—	0,2	—
Polski Komitet Normalizacyjny	0,2	0,2	—	—	—	—	0,2	—
Prokuratura Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej	1,7	1,9	0,6	0,5	0,5	0,5	4,0	29,4

*) Kwota powyższa nie obejmuje nakładów inwestycyjnych na obiekty rewindykowane i ich wyposażenie, natomiast obejmuje dodatkowe 50 mln. zł na rozwój wiejskich ośrodków zdrowia.

Wyszczególnienie	1955 r. wykonanie	1956 r. wykonanie	1957 r. plan	1958 r.	1959 r.	1960 r.	Razem 1956—1960 r.	Wskaźnik 1960 r. / 1955 r.
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Główny Urząd Kontroli Prasy, Publikacji i Widowisk	0,2	0,1	—	—	—	—	0,1	—
Komitet do Spraw Urbanistyki i Architektury	—	0,2	—	0,2	0,2	0,2	0,8	—
Państwowa Komisja Cen	—	0,1	—	—	—	—	0,1	—
Zakład Ubezpieczeń Społecznych	0,03	0,02	—	—	—	—	0,02	—
Wyższy Urząd Górniczy	0,77	0,6	0,4	0,4	0,4	0,4	2,2	51,9
Polska Agencja Prasowa	0,4	0,9	1,1	0,5	0,5	0,5	3,5	125,0
Państwowa Komisja Płac	—	0,1	—	—	—	—	0,1	—
Zaplecze przedsiębiorstw budowlano-montażowych poza Ministerstwem Budownictwa)*	310,0	205,7	204,7	228,0	238,0	247,0	1.123,4	79,7
Inne łącznie z terenową obroną przeciwlotniczą i strażą pożarną	2.766,1	2.507,3	1.547,0	1.542,0	1.579,0	1.685,0	8.860,3	60,9

*) Pozycja ta obejmuje wyłącznie nakłady na zaplecze stałe i półstałe w związku z przeniesieniem od dnia 1 stycznia 1958 r. nakładów na budownictwo prowizoryczne na placach budów do środków obrotowych przedsiębiorstw.

NAKŁADY NA INWESTYCJE LIMITOWE W PLANIE TERENOWYM

(według województw)

w milionach złotych — ceny 1956 r.

Wyszczególnienie	1955 r. wykonanie	1956 r. wykonanie	1957 r. plan	1958 r.	1959 r.	1960 r.	Razem 1956—1960 r.	Wskaźnik 1960 r. / 1955 r.
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Ogółem	**8.246,9**	**8.782,9**	**9.419,5**	**10.708,1**	**12.581,8**	**14.294,8**	**55.787,1**	**173,3**
m. st. Warszawa	1.297,8	1.295,2	1.414,0	1.580,9	1.716,2	1.784,3	7.790,6	137,4
m. Łódź	336,7	388,6	452,1	580,8	704,5	822,2	2.948,2	244,1
województwo białostockie	280,7	296,7	334,3	396,0	484,7	615,3	2.127,0	219,2
„ bydgoskie	280,9	355,8	344,7	415,1	527,6	634,6	2.277,8	225,9
„ gdańskie	385,1	406,9	399,4	467,1	531,3	582,3	2.387,0	151,2
„ katowickie	1.668,9	1.570,5	1.583,9	1.646,2	1.699,8	1.772,8	8.273,2	106,2
„ kieleckie	345,2	396,9	427,0	467,3	567,7	633,5	2.492,4	183,5
„ koszalińskie	126,5	137,1	172,3	209,7	295,1	354,7	1.168,9	280,3
„ krakowskie	819,1	362,5	438,0	530,3	559,4	647,5	2.537,7	123,8
m. Kraków		497,7	402,0	337,6	360,1	367,2	1.964,6	
województwo lubelskie	345,4	426,4	422,6	484,3	574,0	671,8	2.579,1	194,4
„ łódzkie	216,1	276,9	297,1	377,8	513,3	627,5	2.092,6	290,3
„ olsztyńskie	181,4	190,6	234,8	296,4	355,5	407,0	1.484,3	224,4
„ opolskie	169,8	202,0	216,5	219,2	275,4	303,9	1.217,0	178,9
„ poznańskie	396,1	269,6	313,6	344,9	417,6	451,4	1.797,1	190,6
m. Poznań		139,5	176,5	198,2	206,4	237,5	958,1	
województwo rzeszowskie	351,9	370,0	341,1	387,2	468,3	544,2	2.110,8	154,6
„ szczecińskie	191,0	224,4	271,2	299,3	359,6	398,2	1.552,7	208,4
„ warszawskie	411,2	464,3	547,0	629,6	800,6	987,9	3.429,4	240,2
„ wrocławskie	309,8	161,2	229,1	337,2	523,4	724,2	1.975,1	314,3
m. Wrocław		193,8	180,9	213,3	239,5	249,6	1.077,1	
województwo zielonogórskie	133,3	156,3	221,4	229,7	331,8	407,2	1.346,4	305,5
Dodatkowe nakłady na rozwój terenowego przemysłu materiałów budowlanych				60,0	70,0	70,0	200,0	

NAKŁADY NA INWESTYCJE LIMITOWE W PLANIE TERENOWYM

(według wydziałów)

w milionach złotych — ceny 1956 r.

Wyszczególnienie	1955 r. wykonanie	1956 r. wykonanie	1957 r. plan	1958 r.	1959 r.	1960 r.	Razem 1956—1960 r.	Wskaźnik 1960 r. / 1955 r.
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Ogółem	**8.246,9**	**8.782,9**	**9.419,5**	**10.708,1**	**12.581,8**	**14.294,8**	**55.787,1**	**173,3**
Wojewódzkie zarządy przemysłu	118,7	164,6	183,3	270,4	291,5	307,1	1.216,9	258,7
Wojewódzkie zarządy młynów gospodarczych	37,8	53,1	29,6	24,0	23,9	23,8	154,4	62,9
Wojewódzkie zarządy rolnictwa	1.218,9	1.297,6	1.456,3	1.644,8	1.995,4	2.434,1	8.828,2	199,7
Wojewódzkie zjednoczenia budownictwa wiejskiego	17,5	22,4	23,5	30,5	33,3	35,7	145,4	204,0
Wydziały komunikacji drogowej	266,0	172,9	132,3	140,0	148,0	150,0	743,2	56,4
Wojewódzkie zarządy handlu	168,9	137,1	115,9	111,9	109,2	108,7	582,8	64,3
Wydziały gospodarki komunalnej	1.058,9	1.016,7	1.007,1	1.186,4	1.357,5	1.438,6	6.006,3	135,8
Dyrekcje budowy osiedli robotniczych	4.400,4	4.694,4	4.979,3	5.508,4	6.475,7	7.314,8	28.972,6	166,2
Wydziały oświaty	501,7	648,4	801,3	1.112,3	1.322,7	1.472,0	5.356,7	293,4
Wydziały kultury	43,6	63,7	29,4	43,7	42,3	29,5	208,6	67,7
Wydziały zdrowia	309,0	384,1	453,0	532,4	678,9	858,4	2.906,8	277,8
Wojewódzkie komitety kultury fizycznej	52,2	42,0	39,9	42,9	33,7	38,3	196,8	73,4
Wydziały rent i pomocy społecznej	11,3	18,3	32,3	39,5	47,7	63,5	201,3	561,9
Wydziały ogólno-gospodarcze	42,0	67,6	40,8	20,9	22,0	20,3	171,6	48,3
Rezerwa wojewódzka	—	—	95,5	—	—	—	95,5	—

Załącznik nr 2.

ROZWÓJ POSZCZEGÓLNYCH WOJEWÓDZTW

I.

Za podstawę rozwoju gospodarczego województw i zmian w rozmieszczeniu sił wytwórczych w latach 1956—1960 należy przyjąć:

rozbudowę bazy surowcowej i energetycznej przez zwiększenie wydobycia z najbogatszych i najwartościowszych już eksploatowanych złóż oraz przez podjęcie wydobycia ze złóż dotąd nie eksploatowanych, wykorzystanie lokalnych złóż materiałów i surowców budowlanych oraz torfu w gospodarce terenowej;

wykorzystanie rezerw w zakładach produkcyjnych powstałych w wyniku inwestycji planu 6-letniego;

aktywizację Ziem Zachodnich, wykorzystanie istniejących na tym terenie rezerw produkcyjnych, pełne zabezpieczenie znajdującego się tam mienia narodowego;

wykorzystanie rezerw siły roboczej na terenie mniejszych miast i miasteczek przez rozwój przemysłu terenowego, spółdzielczości pracy, rzemiosła i chałupnictwa;

złagodzenie największych dysproporcji terytorialnych w warunkach mieszkaniowych, urządzeniach komunalnych, sieci handlowej i urządzeniach socjalno-kulturalnych powstałych bądź jeszcze w okresie kapitalizmu, bądź skutkiem nieharmonijnego realizowania inwestycji planu 6-letniego.

II.

Ustala się następujące podstawowe zadania i zasady rozwoju gospodarczego województw:

1. *W m. st. Warszawie* należy:

zakończyć budowę elektrociepłowni na Żeraniu i rozpocząć budowę nowej na Siekierkach;

kontynuować budowę huty „Warszawa" i gazociągu Śląsk — Warszawa, zbudować zakłady ceramiki radiowej, zakłady telewizyjne oraz rozpocząć budowę fabryki łożysk tocznych oraz zakładów materiałów magnetycznych;

rozbudować Warszawskie Zakłady Farmaceutyczne, Warszawskie Zakłady Przemysłu Gumowego, Warszawską Wytwórnię Gazów Technicznych oraz Tarchomińskie Zakłady Farmaceutyczne;

ukończyć budowę wytwórni betonów lekkich na Żeraniu i rozpocząć budowę nowej wytwórni na Siekierkach;

zbudować cegielnię wapienno-piaskową w Choszczówce oraz ukończyć stację przemiału cementu na Żeraniu;

ukończyć budowę fabryki aparatów rentgenowskich, zakładów chemicznych na Służewcu, wytwórni aparatów fizykalnych w Falenicy, zbudować zakłady wyrobów gumowych w Rembertowie oraz fabrykę kredy strącanej;

ukończyć budowę przetwórni mięsa na Służewcu, chłodni na Żeraniu, magazynu spożywczego, browaru oraz rozpocząć budowę zakładów mleczarskich na Grochowie;

ukończyć budowę warsztatów napraw maszyn drukarskich oraz rozpocząć budowę fabryki farb graficznych, rozbudować Warszawskie Zakłady Fotochemiczne;

kontynuować budowę Warszawskich Zakładów Napraw Samochodowych;

wybudować 2 zajezdnie autobusowe i rozpocząć budowę trzeciej, dokończyć budowę stacji Odolany i kontynuować budowę stacji Wola;

zelektryfikować linie Warszawa Zachodnia — Zalesie, Warszawa Gdańska — Legionowo, zbudować drugi tor Warszawa — Zalesie;

zbudować centrale telefoniczne: Warszawa — Muranów, Mariańska, Ząbkowska, Włochy, dokończyć budowę centrali Warszawa — Grochów i Ochota oraz rozpocząć budowę centrali Warszawa — Bielany i CMM;

dokończyć budowę ośrodka telewizyjnego i kontynuować budowę pomieszczeń Instytutu Łączności;

zbudować linię kablową Warszawa — Łódź, kontynuować budowę linii Warszawa — Białystok, rozpocząć budowę linii radiowej Warszawa — Białystok — granica Państwa oraz zbudować linię radiową Warszawa — Łódź;

zbudować radiostację WRC, zakłady teletransmisyjne, centralną ekspedycję prasy oraz rozpocząć budowę centrum telewizyjnego;

zakończyć budowę kanału Żerań — Zegrze;

kontynuować rozbudowę Politechniki i Uniwersytetu;

wybudować pomieszczenia magazynowe dla Biblioteki Narodowej (z wykorzystaniem dokumentacji dla gmachu Archiwów Państwowych);

rozpocząć budowę gmachu Akademii Medycznej;

rozbudować pomieszczenia Instytutu Podstawowych Problemów Techniki Polskiej Akademii Nauk i rozpocząć budowę pomieszczeń dla Instytutu Chemii Fizycznej;

w budownictwie mieszkaniowym oddać do użytku 160 tys. izb i przeprowadzić kapitalne remonty budynków mieszkalnych kosztem 641 mln. zł;

ukończyć budowę wodociągu praskiego oraz ukończyć budowę trasy N—S;

zbudować 650 izb lekcyjnych w szkołach podstawowych; dokończyć budowę kliniki ortopedycznej oraz zbudować szpital reumatologiczny;

zwiększyć ilość łóżek w szpitalach o około 2600.

2. *W m. Krakowie* należy:

kontynuować budowę Huty im. Lenina;

rozbudować Krakowskie Zakłady Sodowe, Krakowskie Zakłady Przemysłu Gumowego, Krakowskie Zakłady Farmaceutyczne;

zbudować zakład przemiału cementu w Nowej Hucie;

podnieść produkcję warzyw i owoców na terenach podmiejskich;

zbudować zajezdnię Państwowej Komunikacji Samochodowej oraz przebudować most przez Wisłę na linii obwodowej;

zbudować magazyn tytoniowy, rozpocząć budowę magazynu spożywczego, drukarni wydawniczej i Domu Turysty;

w budownictwie mieszkaniowym oddać do użytku 43,7 tys. izb i przeprowadzić kapitalne remonty budynków mieszkalnych kosztem około 153 mln. zł;

zbudować 142 izby lekcyjne w szkołach podstawowych.

3. *W m. Łodzi* należy:

kontynuować modernizację i rozbudowę przemysłu włókienniczego, a w szczególności rozbudować lub zmodernizować Zakłady Przemysłu Wełnianego im. Gwardii Ludowej, Łódzkie Zakłady Przemysłu Wełnianego, Zakłady Przemysłu Bawełnianego: a) im. Obrońców Westerplatte, b) im. J. Marchlewskiego, c) im. S. Dubois;

kontynuować budowę elektrociepłowni oraz rozpocząć budowę fabryki transformatorów wielkiej mocy;

wybudować wytwórnię betonów lekkich;

wybudować zakłady mleczarskie i rozbudować zakłady mięsne;

kontynuować elektryfikację łódzkiego węzła kolejowego (trasa Widzew — Łódź Kaliska);

przeprowadzić rozbudowę urządzeń łączności radiowej i telefonicznej;

oddać do użytku 63 tys. izb mieszkalnych, przeprowadzić kapitalne remonty budynków mieszkalnych kosztem 744 mln. zł;

rozpocząć budowę drugiej nitki rurociągu wodociągowego Pilica — Łódź;

wybudować 585 izb lekcyjnych w szkołach podstawowych;

zwiększyć ilość łóżek w szpitalach o około 700;

kontynuować budowę gmachu Teatru Narodowego i gmachu Wydziału Włókienniczego Politechniki, rozpocząć budowę Zakładu Farmacji;

rozbudować Wytwórnię Filmów Fabularnych, Wytwórnię Filmów Oświatowych i rozpocząć budowę Drukarni Dziełowej.

4. *W m. Poznaniu* należy:

zakończyć budowę zakładu metalowego „Pomet", rozpocząć budowę fabryki łożysk tocznych;

rozbudować Zakłady Przemysłu Gumowego „Stomil" oraz Poznańskie Zakłady Nawozów Fosforowych;

zbudować chłodnię składową;

zakończyć budowę fabryki koncentratu witaminy C, rozbudować zakłady cukiernicze „Goplana", rozpocząć budowę wytwórni pomocy naukowych w Poznaniu;

rozpocząć budowę zajezdni samochodowej Państwowej Komunikacji Samochodowej, zbudować radiostację, rozpocząć budowę linii kablowej Łódź — Poznań, w budownictwie mieszkaniowym oddać do użytku 27,2 tys. izb i przeprowadzić kapitalne remonty budynków mieszkalnych kosztem 95,2 mln. zł;

zbudować 370 izb lekcyjnych w szkołach podstawowych;

zwiększyć ilość łóżek w szpitalach o około 310.

5. *W m. Wrocławiu* należy:

rozbudować Fabrykę Maszyn Elektrycznych, Wrocławską Fabrykę Superfosfatu, Wrocławską Fabrykę Farb i Lakierów, Gazownię oraz Zakłady Mięsne;

rozpocząć elektryfikację wrocławskiego węzła kolejowego;

rozbudować istniejącą centralę telefoniczną i rozpocząć budowę nowej centrali w południowej części miasta;

rozbudować wytwórnię filmów fabularnych do zdolności produkcyjnej 8 filmów rocznie;

w budownictwie mieszkaniowym oddać do użytku około 29,2 tys. izb i przeprowadzić kapitalne remonty budynków mieszkalnych kosztem 431,2 mln. zł;

zbudować 226 izb lekcyjnych w szkołach podstawowych;
zwiększyć ilość łóżek w szpitalach o około 165.

6. *W województwie białostockim* należy:

rozbudować przemysł włókienniczy, m. in. przez kontynuowanie budowy zakładów w Zambrowie i Fastach, przemysł drzewny przez rozbudowę tartaku w Augustowie i zakładów drzewnych w Hajnówce, przemysł mięsny przez rozbudowę zakładów mięsnych w Białymstoku;

zbudować fabrykę obuwia dziecięcego w Augustowie;

zwiększyć produkcję torfu;

podnieść produkcję rolną i hodowlaną, m. in. przez kontynuowanie robót melioracyjnych w dolinie Narwi i na Kuwasach oraz przeprowadzenie komasacji rozdrobnionych gruntów chłopskich;

rozpocząć budowę linii kolejowej Kamienna Nowa — Czarna Wieś, kontynuować rozbudowę stacji w Czeremsze i w Białymstoku oraz przebudować drogę Suwałki—Szypliszki, zbudować dwa mosty drogowe przez Narew: w Łomży i w Wiźnie, rozpocząć budowę linii radiowej Warszawa—Białystok—granica Państwa i linii kablowej Warszawa—Białystok;

wybudować 32,5 tys. izb mieszkalnych;

wybudować 540 izb lekcyjnych w szkołach podstawowych oraz Technikum Mechaniczne w Białymstoku;

kontynuować budowę szpitala klinicznego w Białymstoku;

zwiększyć liczbę łóżek w szpitalach o około 700.

7. *W województwie bydgoskim* należy:

rozpocząć inwestycje mające na celu wykorzystanie energetyczne Brdy przez budowę zapory i elektrowni w Koronowie i w Tryszczynie;

rozbudować Inowrocławskie Zakłady Sodowe, fabrykę nawozów fosforowych w Toruniu, fabrykę celulozy i papieru we Włocławku, Grudziądzkie Zakłady Przemysłu Gumowego oraz Wytwórnię Chemiczną Nr 9 w Bydgoszczy, zbudować fabrykę rowerów w Fordonie;

ukończyć budowę zakładów sodowych w Janikowie i zakładów przemysłu tłuszczowego w Kruszwicy;

ukończyć wytwórnię betonów lekkich w Solcu Kujawskim;

rozbudować zakład wapienno-gipsowy w Piechcinie;

rozpocząć budowę przędzalni wełny w Toruniu;

rozbudować zakłady przemysłu spożywczego we Włocławku i Toruniu;

w przemyśle terenowym zwiększyć nakłady inwestycyjne na rozbudowę istniejących zakładów, modernizację oraz zakup maszyn i urządzeń, zwiększyć wartość produkcji przemysłu terenowego o 26,8%;

zwiększyć bazę paszową przez dalszą melioracje łąk nadnoteckich oraz właściwą konserwację urządzeń melioracyjnych, powiększyć obszar i rozwinąć kulturę wikliny;

zbudować most drogowy na Wiśle pod Chełmnem;

wybudować 48 tys. izb mieszkalnych i przeprowadzić kapitalne remonty budynków mieszkalnych kosztem około 363 mln. zł;

rozpocząć budowę nowego ujęcia wody pitnej dla Bydgoszczy;

wybudować około 710 izb lekcyjnych w szkołach podstawowych;

zwiększyć ilość łóżek w szpitalach o około 550.

8. *W województwie gdańskim* należy:

zakończyć rozbudowę elektrowni w Gdyni i w Elblągu;

kontynuować rozbudowę Stoczni Gdańskiej, Zakładów Mechanicznych w Elblągu oraz Gdańskiej i Gdyńskiej Stoczni Remontowych, ukończyć Gdańską Stocznię Jachtową;

rozbudować Starogardzkie Zakłady Farmaceutyczne;

rozpocząć budowę huty szkła okiennego w Gdańsku, ukończyć zaczętą w planie 6-letnim fabrykę płyt pilśniowych oraz fabrykę kalafonii i terpentyny w Czarnej Wodzie;

rozbudować Malborskie Zakłady Roszarnicze;

zakończyć budowę chłodni składowej w Gdańsku;

rozbudować Wytwórnię Pomocy Naukowych w Kartuzach;

zwiększyć produkcję przemysłu terenowego, w szczególności przemysłu chemicznego, materiałów budowlanych i przemysłu spożywczego;

przeprowadzić remont i rozbudowę urządzeń melioracyjnych na Żuławach i w dolinie Łeby;

zorganizować gospodarkę warzywniczą i sadowniczą w zapleczu Gdańska i Gdyni oraz kąpielisk nadmorskich;

zelektryfikować linię kolejową z Gdyni do Wejherowa i rozpocząć konstrukcję mostu kolejowego na Wiśle pod Tczewem;

rozbudowywać portowe urządzenia dźwigowe i magazyny portowe w Gdańsku i Gdyni, rozpocząć przebudowę kanału portowego w Gdańsku, rozbudować bazy rybackie w Gdyni i Władysławowie oraz rybacką bazę remontową we Władysławowie;

wybudować 55,6 tys. izb mieszkalnych oraz nakładem około 485 mln. zł przeprowadzić kapitalne remonty budynków mieszkalnych;

kontynuować odbudowę śródmieścia Gdańska;

wybudować 895 izb lekcyjnych w szkołach podstawowych;

zakończyć budowę gmachu Wydziału Budowy Okrętów i Mechaniki Politechniki Gdańskiej oraz kontynuować odbudowę teatru przy targu węglowym w Gdańsku;

zwiększyć ilość łóżek w szpitalach o około 800;

w celu zlikwidowania deficytu siły roboczej stworzyć warunki do osiedlenia 11 tys. osób.

9. *W województwie katowickim* należy:

stworzyć podstawy do dalszego wzrostu wydobycia węgla kamiennego przez rozszerzenie obszaru wydobycia głównie w Zagłębiu Rybnickim;

dla zapewnienia właściwych warunków eksploatacji węgla na terenie niecki węglowej nie rozbudowywać zakładów przemysłowych zajmujących się przetwórstwem oraz nie budować nowych zakładów z wyjątkiem tych, które pracują bezpośrednio dla potrzeb miejscowej ludności lub obsługują górnictwo;

rozwinąć przemysł w północnych obszarach województwa, w szczególności w rejonie Częstochowy;

kontynuować budowę siedmiu kopalń i rozpocząć budowę pięciu nowych;

zakończyć budowę elektrociepłowni w Bielsku oraz elektrowni w Będzinie i rozpocząć budowę nowej elektrowni w Halembie;

kontynuować budowę huty im. Bieruta w Częstochowie, przebudowę huty „Batory" i huty „Kościuszko" w Chorzowie oraz hut „Baildon", im. Dzierżyńskiego i Łaziska; budowę zakładów górniczo-hutniczych w Sabinowie, zakładów metalurgicznych w Myszkowie, kontynuować budowę trzech kopalń rud żelaza w rejonie Częstochowy;

rozpocząć budowę cementowni koło Częstochowy, zakończyć budowę wytwórni betonów lekkich w Łaziskach Górnych, zwiększyć produkcję materiałów budowlanych dla zaspokojenia potrzeb silnie rozwijającego się budownictwa indywidualnego;

rozbudować zakłady wełniane w Częstochowie i Sosnowcu, bawełniane w Bielsku i Częstochowie;

rozbudować zakłady mięsne w Częstochowie, zakończyć budowę chłodni w Tychach oraz rozpocząć w Częstochowie;

rozwinąć znacznie spożywczy przemysł przetwórczy w oparciu o runo leśne północnych i południowych obszarów województwa dla zaopatrzenia Górnośląskiego Okręgu Przemysłowego;

usprawnić transport przez elektryfikację linii kolejowych, m. in. Łabędy—Kędzierzyn, Ząbkowice—Szczakowa, Maczki—Janów Śląski, Gliwice—Łabędy—Pyskowice—Opole, Katowice—Mikołów, Katowice—Tychy, Gliwice—Katowice—Warszawa, Katowice—Szczakowa—Kraków oraz rozpoczęcie elektryfikacji linii Tychy—Bielsko—Żywiec;

zbudować zajezdnie Państwowej Komunikacji Samochodowej w Będzinie i Rybniku;

wybudować ośrodek telewizyjny w Katowicach oraz centrale telefoniczne w Bytomiu, Chorzowie, Rudzie Śląskiej, Sosnowcu, Zabrzu, Gliwicach, Katowicach i Częstochowie oraz linię radiową Łódź—Katowice—granica Państwa;

wybudować 258,5 tys. izb mieszkalnych oraz nakładem około 1100 mln. zł przeprowadzić kapitalne remonty budynków mieszkalnych;

zbudować ujęcie wody w Łazach oraz rozbudować sieć wodociągową w Dąbrowie Górniczej, Będzinie, Grodźcu, Czeladzi, Strzemieszycach i Ząbkowicach, wybudować oczyszczalnię mechaniczną ścieków w Katowicach;

wybudować 800 izb lekcyjnych;

zwiększyć ilość łóżek w szpitalach o około 2320.

10. W *województwie kieleckim* należy:

zwrócić uwagę na wykorzystanie bogactw mineralnych województwa dla rozwoju zarówno przemysłu kluczowego, jak i przemysłu terenowego;

kontynuować rozbudowę zakładów przewodów i armatury w Kielcach;

zbudować kopalnię siarki w Piasecznie;

wybudować fabrykę płyt ceramicznych w Opocznie;

rozbudować cementownię w Wierzbicy oraz zakłady płyt pilśniowych w Chrząstowie;

zakończyć budowę zakładów mleczarskich w Kielcach rozpocząć budowę wytwórni tytoniu przemysłowego w południowej części województwa oraz zakończyć budowę takiej wytwórni w Jędrzejowie, rozbudować cukrownię w Częstocicach;

przygotować dokumentację dla budowy fabryki lin i drutów w Kielcach po 1960 r., zwiększyć produkcję przemysłu terenowego o 57,5%;

zwiększyć nakłady na inwestycje w rolnictwie do około 500 mln. zł, uwzględniając przede wszystkim tereny wymagające aktywizacji gospodarki rolnej;

rozpocząć budowę drogi nadwiślańskiej, przebudować drogę Radom—Mroczków—Sulejów, wybudować 48 tys. izb mieszkalnych oraz nakładem około 210 mln. zł przeprowadzić kapitalne remonty budynków mieszkalnych;

sporządzić dokumentację wstępną linii kolejowej Kielce —Ostrowiec;

wybudować około 780 izb lekcyjnych;

zwiększyć ilość łóżek w szpitalach o około 830.

11. W *województwie koszalińskim* należy:

zwrócić szczególną uwagę na pełne zagospodarowanie nieczynnych obiektów przemysłowych;

podjąć aktywizację małych miast, zwłaszcza jako ośrodków obsługi technicznej rolnictwa;

rozpocząć budowę zakładu płyt pilśniowych, odbudować cegielnie w Zamkowej i Zieleńcu, uruchomić cegielnie w Niezabyszewie i Kotuninie, adaptować obiekty poprzemysłowe w Kępicach na garbarnię, uruchomić wytwórnię części samochodowych w Koszalinie;

zapewnić wzrost wartości produkcji w przemyśle terenowym o 42,4% przy nakładach inwestycyjnych (Ministerstwo Przemysłu Drobnego i Rzemiosła) w wysokości 42,2 mln. zł;

zwiększyć produkcję torfu we wszystkich formach wydobycia;

zapewnić dalszy rozwój rolnictwa, a zwłaszcza rozwinąć gospodarkę hodowlaną i zwiększyć powierzchnię upraw zielonych;

rozbudować stacje kolejowe w Białogardzie i Szczecinku; rozbudować bazy rybackie w Darłowie, Kołobrzegu i Ustce;

zbudować linię kablową Szczecinek—Barwice;

wybudować 18 tys. izb mieszkalnych oraz przeprowadzić remonty kapitalne budynków mieszkalnych kosztem około 200 mln. zł, wybudować około 380 izb lekcyjnych dla szkolnictwa podstawowego;

zwiększyć ilość łóżek w szpitalach o około 935, podjąć odbudowę uzdrowiska i kąpieliska w Kołobrzegu.

12. W *województwie krakowskim* należy:

kontynuować wielkie inwestycje przemysłowe w Zakładach Chemicznych w Oświęcimiu, Zakładach Azotowych w Tarnowie, Zakładzie Przygotowań Rud w Bukach, Zakładzie Metali Lekkich w Kętach, Zakładach Górniczych w Bolesławiu, Elektrowni w Skawinie i w Tarnowie, Kopalni Kościuszko—Nowa w Jaworznie, Zakładach Obuwniczych w Nowym Targu, Zakładach Przemysłu Bawełnianego w Andrychowie; zbudować odgałęzienie do Krakowa magistrali gazowej Śląsk — Warszawa,

wytwórnię betonów lekkich w Skawinie, ukończyć budowę fabryki rur azbestowo-cementowych w Szczucinie;

rozpocząć budowę elektrowni w Sierszy Wodnej oraz tkalni wełny w Kętach;

rozbudować Wytwórnię Sprzętu Mechanicznego w Andrychowie, Zakłady Chemiczne „Azot" w Jaworznie Zakłady Przemysłu Gumowego w Wolbromiu, browar w Żywcu oraz zakłady przetworów owocowych i warzywnych w Tarnowie i Nowym Sączu, rozbudować kamieniołomy w Miękini i Klęczanach;

w zakresie rolnictwa podnieść produkcję zbóż i roślin przemysłowych, zwłaszcza we wschodnich nie uprzemysłowionych powiatach województwa, oraz podnieść produkcję warzyw, owoców i mleka w rejonie Krakowa;

zelektryfikować linie kolejowe: Szczakowa — Mydlniki — Nowa Huta — Podłęże, Batowice — Kraków, Ząbkowice — Szczakowa oraz rozbudować stacje w Trzebini, Jaworznie, Krzeszowicach, Prokocimiu i Szczakowej;

ukończyć budowę kanału Łączany — Skawina oraz rozpocząć budowę zbiornika w Tresnej na Sole;

przebudować zespół dróg kołowych w rejonie Zakopanego oraz drogę Kraków — Olkusz, zbudować most drogowy na Sole w Kobiernu;

w budownictwie mieszkaniowym oddać do użytku około 53,7 tys. izb i przeprowadzić kapitalne remonty budynków mieszkalnych kosztem 179,8 mln. zł;

wybudować około 446 izb lekcyjnych dla szkolnictwa podstawowego i zwiększyć ilość łóżek w szpitalach (łącznie w m. Krakowie i województwie) o około 1540;

zakończyć budowę Domu Turysty w Zakopanem i rozpocząć budowę Ośrodka Wyszkolenia Sportowego;

przeprowadzić studia w zakresie budowy linii kolejowej Kraków — Myślenice — Mszana Dolna.

13. *W województwie lubelskim* należy:

zakończyć I etap (metalurgiczny) budowy Fabryki Samochodów Ciężarowych w Lublinie, rozbudować Fabrykę Łożysk Tocznych w Kraśniku;

zbudować cementownię w Chełmie, wytwórnię betonów lekkich w Lubartowie, rozbudować cementownię „Pokój" w Rejowcu;

zbudować roszarnię konopi w Hrubieszowie;

ukończyć budowę Zakładów Przemysłu Tłuszczowego w Klemensowie, fabryki żelatyny w Puławach, budowę zakładów mięsnych w Lublinie i Zamościu, wytwórni win w Chełmie, zakładów tytoniowych w Krasnymstawie;

rozpocząć budowę chłodni jaj i drobiu w Lublinie i spichrza w Hrubieszowie oraz rozbudowę cukrowni „Kejowiec" i „Klemensów";

zwiększyć intensyfikację rolnictwa, szczególnie w powiatach południowych województwa;

zwiększyć obszar upraw i podnieść z hektara plony buraka cukrowego i innych roślin przemysłowych;

kontynuować prace przy budowie kanału Wieprz—Krzna oraz związanego z nim systemu melioracyjnego;

przebudować drogi Wisznice — Włodawa, Łączna — Urszulin, Kock — Lubartów, Tomaszów — Biłgoraj, Kaznów — Sosnowice, Włodawa — Sławatycze oraz rozpocząć przebudowę drogi Lublin — Wysokie;

rozbudować stację kolejową Małaszewicze;

zbudować zajezdnię samochodową Państwowej Komunikacji Samochodowej w Lublinie;

zbudować radiostację w Lublinie;

ukończyć budowę Drukarni Prasowej w Lublinie;

wybudować 41,0 tys. izb mieszkalnych i przeprowadzić kapitalne remonty budynków mieszkalnych kosztem około 208 mln. zł;

zbudować szpital kliniczny w Lublinie, zwiększyć ilość łóżek w szpitalach o około 900,

osiedlić drogą migracji wewnętrznych w województwie 7 tys. osób w powiatach: tomaszowskim, hrubieszowskim, chełmskim i włodawskim.

14. *W województwie łódzkim* należy:

ukończyć budowę dwóch kopalń rudy żelaza i rozpocząć budowę dalszych dwóch w rejonie Łęczycy;

rozbudować fabrykę maszyn górniczych w Piotrkowie;

zbudować magistralę gazową Śląsk — Warszawa z odgałęzieniem do Łodzi;

rozbudować Zakłady Farmaceutyczne w Pabianicach, Zakłady Przemysłu Barwników „Boruta" w Zgierzu, Zakłady Przemysłu Barwników w Woli Krzysztoporskiej oraz Tomaszowskie Zakłady Włókien Sztucznych;

poważnie zwiększyć produkcję przemysłu materiałów budowlanych;

rozpocząć budowę cementowni w rejonie Działoszyna, zbudować hutę szkła w Piotrkowie;

kontynuować budowę fabryki mebli giętych w Radomsku;

przeprowadzić rekonstrukcję i rozbudować zakłady przemysłu wełnianego w Zgierzu, kontynuować budowę zakładów przemysłu bawełnianego w Piotrkowie, rozbudować zakłady przemysłu wełnianego w Tomaszowie Mazowieckim, kontynuować budowę zakładów dziewiarskich w Sieradzu; zbudować wytwórnię makaronu, rozbudować cukrownię w Dobrzelinie, zakłady mięsne w Pabianicach, zakończyć budowę elewatora w Kutnie;

rozbudować zakłady maszyn rolniczych w Gidlach oraz zakłady sprzętu motoryzacyjnego w Praszce;

przeprowadzić melioracje w dolinie Bzury i Neru;

zelektryfikować linie Sochaczew — Łowicz i Łowicz — Kutno;

zbudować linię kablową Łódź — Katowice, Warszawa — Łódź oraz Łódź — Poznań;

wybudować 38 tys. izb mieszkalnych i przeprowadzić kapitalne remonty budynków mieszkalnych kosztem około 257,5 mln. zł;

wybudować 1.120 izb lekcyjnych w szkołach podstawowych;

zwiększyć ilość łóżek w szpitalach o około 460.

15. *W województwie olsztyńskim* należy:

rozbudować wytwórnię samochodowych części zamiennych w Iławie;

uruchomić produkcję płyt wiórowych w Nidzie;

odbudować garbarnię w Braniewie;

rozpocząć budowę cegielni sylikatowej w Niegocinie;

zwiększyć wartość produkcji przemysłu terenowego o 26,8 mln. zł, rozszerzyć wykorzystanie trzciny w budownictwie;

rozwinąć gospodarkę hodowlaną w oparciu o pełne zagospodarowanie łąk i pastwisk;

rozwinąć gospodarkę rybną na jeziorach mazurskich, zapewniając możliwości należytego zagospodarowania jezior i prawidłową strukturę odłowów;

rozpocząć budowę drugiego toru na linii Iława — Korsze;

zbudować automatyczną centralę telefoniczną oraz rozgłośnię w Olsztynie;

wybudować 21 tys. izb mieszkalnych i przeprowadzić kapitalne remonty budynków mieszkalnych kosztem około 200 mln. zł;

wybudować 416 izb lekcyjnych dla szkół podstawowych;

zwiększyć ilość łóżek w szpitalach o około 420.

16. *W województwie opolskim* należy:

kontynuować budowę ośrodka energetycznego i chemicznego w rejonie Kędzierzyna (Zakłady Azotowe w Kędzierzynie oraz Zakłady Koksochemiczne i Elektrownia w Blachowni), rozbudować Zakłady Elektrod Węglowych w Raciborzu, zakończyć budowę Zakładów Celulozy i Papieru w Krapkowicach;

zagospodarować nieczynne obiekty przemysłowe, m. in. w Kietrzu, Głubczycach, Głogówku, Głuchołazach i Raciborzu;

rozbudować wapienniki w Gorażdżach i w Strzelcach;

rozbudować Kluczborskie i Grodkowskie Zakłady Mechaniczne;

rozwinąć produkcję warzywniczo-owocową jako baze zaopatrzenia dla okręgu górno-śląskiego;

zelektryfikować linie kolejowe Łabędy — Kędzierzyn — Opole — Wrocław i Pyskowice — Opole;

zbudować most kolejowy na Odrze pod Raciborzem;

wybudować 27,3 tys. izb mieszkalnych oraz przeprowadzić kapitalne remonty budynków mieszkalnych kosztem około 330 mln. zł;

w celu zabezpieczenia zaplecza mieszkaniowego dla aktywizowanych terenów przeprowadzić remonty mieszkań, zwłaszcza w miastach: Paczków, Wołczyn, Kietrz, Gorzów Śląski, Lewin Brzeski, Grodków, Głubczyce, Racibórz;

wybudować około 300 izb lekcyjnych w szkolnictwie podstawowym i wybudować budynki Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Opolu;

zwiększyć ilość łóżek w szpitalach o około 425.

17. *W województwie poznańskim* należy:

ukończyć budowę kopalni węgla brunatnego w Koninie i rozpocząć budowę trzech nowych kopalń węgla brunatnego w tym rejonie, kontynuować budowę elektrowni w Koninie;

powiększyć produkcję soli w kopalniach w Wapnie i Kłodawie;

rozbudować fabrykę regeneratu w Bolechowie;

rozbudować fabrykę aparatów przemysłu spożywczego w Pleszewie i we Wronkach;

zbudować fabrykę fajansów sanitarnych w Kole, fabrykę płyt wiórowych w Krzyżu oraz zakład szklarski w Ujściu;

ukończyć budowę Kaliskich Zakładów Przemysłu Jedwabniczego i rozpocząć budowę przędzalni cienkoprzędnej dla tkanin dekoracyjnych w Kaliszu oraz tkalni w Kaliskiej Fabryce Pluszu i Aksamitu;

rozbudować Zakłady Owocowo-Warzywnicze w Pudliszkach oraz Kaliskie Zakłady Środków Odżywczych w Winiarach, zbudować fabrykę kwasu mlekowego w Lesznie, proszkownię mleka w Koninie i krochmalnię w Pile oraz ukończyć budowę elewatora w Koninie;

zakończyć budowę fabryki maszyn młynarskich w Rogoźnie oraz zbudować fabrykę narzędzi chirurgicznych w Nowym Tomyślu;

rozbudować Zakłady Metalowe w Ostrowie Wielkopolskim i Leszczyńskie Zakłady Galanterii Metalowej;

zwiększyć wartość produkcji przemysłu terenowego o 7,5%;

wybudować most drogowy na Warcie w Międzychodzie i zajezdnię Państwowej Komunikacji Samochodowej w Kaliszu, wybudować most kolejowy na Warcie pod Wronkami oraz rozbudować poznański węzeł kolejowy;

w budownictwie mieszkaniowym oddać do użytku około 35,3 tys. izb i przeprowadzić kapitalne remonty budynków mieszkalnych kosztem około 301,6 mln. zł;

wybudować około 498 izb lekcyjnych w szkolnictwie podstawowym;

zwiększyć ilość łóżek w szpitalach o około 447.

18. *W województwie rzeszowskim* należy:

zaktywizować tereny gospodarczo zacofane i zatrudnić nadwyżki sił roboczych przez rozbudowę przemysłu oraz zagospodarowanie rolnicze powiatów południowo-wschodnich;

zakończyć budowę elektrowni w Stalowej Woli, kontynuować budowę zapory i elektrowni wodnej w Myczkowcach;

rozpocząć budowę kombinatu siarkowego w Tarnobrzegu oraz zakładów przemysłu gumowego w Sanoku;

kontynuować budowę Zakładów Gumowych w Dębicy i Zakładu Tworzyw Sztucznych w Pustkowie, rozbudować Fabrykę Śrub w Łańcucie i rozpocząć budowę fabryki drutów jakościowych i lin w Jarosławiu;

zwiększyć eksploatację surowców mineralnych do produkcji materiałów budowlanych, zakończyć budowę huty szkła w Polance;

podjąć eksploatację drewna liściastego w powiatach południowo-wschodnich, w tym celu rozpocząć budowę tartaku w Rzepedzi;

podjąć budowę fabryki płyt pilśniowych;

rozbudować Krośnieńskie Zakłady Przemysłu Lniarskiego, zbudować fabrykę obuwia sportowego w Krośnie;

wybudować wytwórnię win w Jaśle, fabrykę pieczywa cukierniczego w Jarosławiu, przetwórnię mięsa w Rzeszowie, rozbudować cukrownię w Przeworsku, rozpocząć budowę zakładu owocowo-warzywnego w Rzeszowie, zakończyć budowę wytwórni tytoniu w Leżajsku i fabryki maszyn do szycia w Przemyślu;

zwiększyć uprawę roślin przemysłowych przez rozszerzenie kontraktacji;

rozpocząć budowę linii kolejowej Rzeszów — Dęba dokończyć kolejkę leśną Rzepedź — Moczarna, kontynuować rozbudowę stacji w Hurko-Medyce i Jaśle; przebudować drogę kołową Rzeszów — Krosno oraz wybudować most drogowy przez San w Sieniawie;

wybudować 40,5 tys izb mieszkalnych i przeprowadzić kapitalne remonty budynków mieszkalnych kosztem około 186 mln. zł;

wybudować około 310 izb lekcyjnych dla szkolnictwa podstawowego;

zwiększyć ilość łóżek w szpitalach o około 885;

w drodze migracji wewnętrznej osiedlić 8 tys. osób w powiatach południowo-wschodnich województwa.

19. *W województwie szczecińskim* należy:

zwrócić szczególną uwagę na aktywizację małych miast przez pełne uruchomienie nieczynnych obiektów oraz zwiększenie produkcji rolnej;

odbudować elektrownię Pomorzany, rozbudować Szczecińskie Zakłady Włókien Sztucznych w Żydowcach, rozbudować Szczecińskie Zakłady Nawozów Fosforowych i Szczecińską Wytwórnię Gazów Technicznych; uruchomić fabrykę cukierków w Szczecinie, odbudować Szczecińskie Zakłady Graficzne, rozbudować zakłady wapienno-gipsowe w Czarnogłowiu;

uruchomić fabrykę mebli w Goleniowie, rozbudować cegielnie w Bukowie i Wełtyniu;

zwiększyć produkcję torfu we wszystkich formach wydobycia, przewidzieć zwiększenie wartości produkcji przemysłu terenowego o 37,7% przy nakładach inwestycyjnych (Ministerstwo Przemysłu Drobnego i Rzemiosła) w wysokości 36,9 mln. zł;

zorganizować gospodarkę warzywniczą i sadowniczą w zapleczu Szczecina, rozszerzyć uprawę roślin przemysłowych oraz gospodarkę hodowlaną;

zbudować most kolejowy na Kanale Parnickim;

kontynuować rozbudowę portu szczecińskiego, rozbudować stację kolejową Szczecin — Port Centralny, odbudować stocznię „Wulkan", stocznię remontową, magazyny portowe, urządzenia dźwigowe; uruchomić bazę rybacko-remontową w Świnoujściu; odbudować trzy mosty drogowe na Odrze w Szczecinie;

wybudować 28,5 tys. izb mieszkalnych oraz kosztem około 340 mln. zł przeprowadzić kapitalne remonty budynków mieszkalnych, rozpocząć odbudowę Starego Miasta w Szczecinie;

wybudować około 610 izb lekcyjnych dla szkolnictwa podstawowego;

zwiększyć ilość łóżek w szpitalach terenowych o około 700.

20. *W województwie warszawskim* należy:

zakończyć budowę elektrowni w Ostrołęce, rozpocząć budowę stopnia wodnego w Dębem na Bugu;

zakończyć budowę magistrali gazowej Śląsk — Warszawa;

kontynuować rozbudowę Zakładów Papierniczych w Jeziornie oraz rozpocząć budowę fabryki papieru i celulozy w Ostrołęce;

zbudować zakład płyt wiórowych w Wyszkowie oraz cegielnię wapienno-piaskową w Wieliszewie;

rozpocząć budowę dachówkarni w Dolanówku;

rozbudować Żyrardowskie Zakłady Przemysłu Lniarskiego;

zakończyć budowę kombinatu młyńskiego w Szymanowie, zakładów mleczarskich w Siedlcach i Woli Rąbkowskiej oraz zakładów jajczarsko-drobiarskich w Siedlcach;

zbudować fabrykę obuwia oraz proszkownię mleka w Mławie;

zakończyć budowę Siedleckich Zakładów Przemysłu Zabawkarskiego;

przeprowadzić dalszą elektryfikację warszawskiego węzła kolejowego (na trasach Błonie — Sochaczew, Sochaczew — Łowicz, Otwock — Pilawa, Warszawa Zachodnia — Zalesie, Warszawa Gdańska — Legionowo, zbudować most drogowy koło Wierzbicy, zakończyć budowę drugiej pary torów Grodzisk — Pruszków oraz budowę drugiego toru Warszawa — Zalesie, kontynuować rozbudowę stacji kolejowej w Skierniewicach; kontynuować budowę Zakładów Naprawczych Taboru Kolejowego w Mińsku Mazowieckim;

wybudować centralę telefoniczną CA i CMM w Płocku;

rozpocząć budowę linii radiowej Warszawa—Białystok — granica Państwa;

zbudować linię kablową i linię radiową Warszawa — Łódź;

kontynuować budowę linii kablowej Warszawa — Białystok;

wybudować 57,0 tys. izb mieszkalnych;

wybudować 1.220 izb lekcyjnych;

oddać do użytku szpital w Mławie, Ostrołęce i Ostrowi Mazowieckiej oraz pawilon przeciwgruźliczy w Siedlcach, rozpocząć budowę szpitala w Błoniu oraz szpitala i sanatorium w Otwocku, zwiększyć liczbę łóżek w szpitalach o około 1.680;

zbudować pomieszczenia Instytutu Badań Jądrowych Polskiej Akademii Nauk w Świerku.

21. *W województwie wrocławskim* należy:

kontynuować rozbudowę kopalni węgla brunatnego Turów I i rozpocząć budowę Turów II oraz związanych z nimi elektrowni cieplnej Turów I i Turów II;

w rejonie Bolesławca i Legnicy zakończyć I etap rozbudowy kopalnictwa i hutnictwa miedzi (Huta Miedzi w Pawłowicach k. Legnicy, Zakłady Górnicze „Konrad" i „Lubichów"), uruchomić fabrykę przewodów w dawnej fabryce obrabiarek w Legnicy i zbudować zakład przerobu złomu akumulatorowego w Bierutowie;

kontynuować rozbudowę zakładów chemicznych „Rokita" w Brzegu Dolnym;

rozbudować Jeleniogórskie Zakłady Celulozy i Włókien Sztucznych, Jeleniogórskie Zakłady Farmaceutyczne, Zakłady Chemiczne „Wizów", Wytwórnię Chemiczną „Złotnik", Dolnośląskie Zakłady Chemiczne w Żarowie i Dolnośląskie Zakłady Tworzyw Sztucznych w Oławie;

w związku z poważnym deficytem materiałów budowlanych silnie zwiększyć produkcję cegły oraz dachówki i innych wyrobów ceramicznych przez pełne wykorzystanie pokładów surowcowych i uruchomienie wszystkich nieczynnych cegielni; rozbudować Fabrykę Piecow Bla-

szanych w Jaworze i Dolnośląskie Zakłady Metalowe w Dusznikach, adaptować obiekty poprzemysłowe w Ciechowie i Kamiennej Górze na garbarnie, a w Oleśnicy na fabrykę obuwia;

podnieść produkcję warzyw i owoców w rejonie Legnicy dla ośrodków przemysłowych Wałbrzycha, Wrocławia i Jeleniej Góry oraz podnieść produkcję pasz przez renowację melioracji;

zelektryfikować linię Opole — Brochów — Katarzyna — Wrocław Główny oraz zmodernizować linię kolejową Jaworzyna Śląska — Wałbrzych;

rozpocząć budowę zajezdni Państwowej Komunikacji Samochodowej w Legnicy, rozbudować wydobycie kamienia drogowego w Bukowej Górze oraz rozpocząć budowę zakładów kruszyw granitowych w Gniewkowie;

wybudować około 50,1 tys. izb mieszkalnych i przeprowadzić kapitalne remonty budynków mieszkalnych kosztem około 703,6 mln. zł;

zaawansować znacznie budowę ujęcia wody dla rejonu Wałbrzycha oraz podjąć renowację i remonty istniejących urządzeń wodociągowych, kanalizacyjnych i gazowych;

wybudować około 342 izb lekcyjnych w szkołach podstawowych;

powiększyć ilość łóżek w szpitalach o około 1.224;

zwiększyć ilość miejsc wczasowych i leczniczych przez pełne wykorzystanie środków oraz adaptację istniejących obiektów nadających się do tego celu.

22. *W województwie zielonogórskim* należy:

zwrócić szczególną uwagę na aktywizację terenów przygranicznych, a w szczególności miast: Gubina, Słubic i Kostrzynia;

uruchomić odlewnię żeliwa w Nowej Soli;

kontynuować budowę Zakładów Włókien Sztucznych w Gorzowie oraz fabryki celulozy w Kostrzyniu;

uruchomić fabrykę obuwia i odzieży w Gubinie, zakład przemysłu wełnianego w Żaganiu, zakład przemysłu jedwabniczego w Gorzowie, zakład tkanin dekoracyjnych w Żarach, skręcalnię przędzy i fabrykę obuwia w Sulechowie, przędzalnię sizalową, tkalnię węży pożarniczych oraz tkalnię kordów w Iłowie Żagańskiej, fabrykę mebli w Żukowie oraz zbudować zakład wikliniarski w Pszczewie;

rozszerzyć gospodarkę sadowniczą w rejonie Zielonej Góry;

przeprowadzić melioracje łąk i pastwisk w dolinie Odry i Warty;

rozbudować stację kolejową w Rzepinie, wybudować mosty przez Starą i Nową Odrę pod Głogowem;

wybudować 23,7 tys. izb mieszkalnych oraz kosztem około 254 mln. zł przeprowadzić remonty kapitalne budynków mieszkalnych;

wybudować 495 izb lekcyjnych dla szkolnictwa podstawowego;

zwiększyć ilość łóżek w szpitalach o około 635.

180

OŚWIADCZENIE RZĄDOWE

z dnia 20 lipca 1957 r.

w sprawie przystąpienia Jugosławii do porozumienia dotyczącego ułatwień marynarzom handlowym leczenia chorób wenerycznych, podpisanego w Brukseli dnia 1 grudnia 1924 r.

Podaje się niniejszym do wiadomości, że zgodnie z art. 5 porozumienia w sprawie ułatwień marynarzom handlowym leczenia chorób wenerycznych, podpisanego w Brukseli dnia 1 grudnia 1924 r. (Dz. U. z 1933 r. Nr 13, poz. 92), nastąpiło dnia 23 maja 1957 r. zgłoszenie przez Jugosławię przystąpienia do powyższego porozumienia.

Minister Spraw Zagranicznych: w z. *J. Winiewicz*

181

OŚWIADCZENIE RZĄDOWE

z dnia 20 lipca 1957 r.

w sprawie przystąpienia Tunisu i Austrii do Konwencji o przywilejach i immunitetach Narodów Zjednoczonych z dnia 13 lutego 1946 r.

Podaje się niniejszym do wiadomości, że zgodnie z § 32 Konwencji dotyczącej przywilejów i immunitetów Narodów Zjednoczonych, zatwierdzonej przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 13 lutego 1946 r. (Dz. U. z 1948 r. Nr 39, poz. 286), nastąpiło dnia 7 maja 1957 r. przystąpienie Tunisu i dnia 10 maja 1957 r. przystąpienie Austrii do powyższej Konwencji.

Minister Spraw Zagranicznych: w z. *J. Winiewicz*